

WOJEWÓDZKI URZĄD PRACY
W KIELCACH

WOJEWÓDZTWO
ŚWIĘTOKRZYSKIE

Świętokrzyski Plan Działań na Rzecz Zatrudnienia na rok 2015

przyjęty przez Zarząd Województwa Świętokrzyskiego
uchwałą nr 248/15
z dnia 11 marca 2015 roku.

Kielce, luty 2015

Spis Treści

Str

<i>Wstęp</i>	3
Rozdział I	
Spójność założeń Świętokrzyskiego Planu Działań na Rzecz Zatrudnienia na rok 2015 z dokumentami na poziomie regionalnym, krajowym i wspólnotowym	5
Rozdział II	
Priorytety działań na rok 2015 w kontekście potrzeb rozwojowych regionalnego rynku pracy.....	16
Rozdział III	
Działania i rezultaty zaplanowane na rok 2015.....	27
<i>Priorytet 1</i>	
Kompleksowe wsparcie osób bezrobotnych i pozostających bez zatrudnienia, ze wskazaniem na grupy szczególnego ryzyka i korzystające z pomocy społecznej na rynku pracy oraz profilaktyka bezrobocia	27
<i>Priorytet 2</i>	
Wysoko wykwalifikowane i elastyczne kadry regionalnej gospodarki	53
<i>Priorytet 3</i>	
Korzystne warunki rozwoju przedsiębiorczości.....	63
<i>Priorytet 4</i>	
Szkolnictwo wyższe, edukacja ustawiczna i kształcenie zawodowe spójne z potrzebami rynku pracy	78
Rozdział IV	
Monitorowanie i koordynowanie realizacji zadań	92

WSTĘP

Świętokrzyski Plan Działań na Rzecz Zatrudnienia na rok 2015, opracowany przez Wojewódzki Urząd Pracy zgodnie z art. 3 ust. 4 Ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, nadaje kierunki przedsięwzięć na rzecz wzrostu zatrudnienia i efektywnej walki z bezrobociem. Zaprogramowane działania wpisują się w aktualny kontekst programowy, koncentrując się na realizacji celu głównego, jakim jest tworzenie warunków sprzyjających wzrostowi zatrudnienia oraz pełnego wykorzystanie zasobów ludzkich w regionie. Niezmiennosc treści powyższego celu na przestrzeni ostatnich lat programowania jest działaniem zamierzonym, wymuszającym konsekwencję w planowaniu zarówno corocznych priorytetów jak też poszczególnych przedsięwzięć. Osiągnięcie założonego wskaźnika zatrudnienia na poziomie 75% w roku 2020 jest w tym przypadku parametrem nadrzędnym, wynikającym ze Strategii Europa 2020. Wyznacza ona kierunki, w których Polska jako kraj członkowski Unii Europejskiej powinna podążać, aby w perspektywie kolejnych lat zapewnić inteligentny i zrównoważony rozwój sprzyjający włączeniu społecznemu.

Punktem odniesienia dla priorytetów zaplanowanych na rok 2015 były programy operacyjne, wynegocjowane z Komisją Europejską na potrzeby planowania rozwoju zasobów ludzkich w latach 2014 – 2020. Rok 2015 jest pierwszym rokiem rzeczowej realizacji projektów w nowej perspektywie. Wartą szczególnego podkreślenia jest rosnąca regionalizacja działań rozwojowych w porównaniu z poprzednimi okresami programowania. Kluczowym narzędziem rozwoju będzie odtąd Regionalny Program Operacyjny Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014 – 2020, łączący w sobie „twarde” wsparcie infrastrukturalno – rozwojowe z działaniami „miękkimi”. Oznacza to powrót do idei wielofunduszowości, co w praktyce oznaczać będzie, iż w jednym projekcie występować będą konkretne przedsięwzięcia inwestycyjne połączone z działaniami budującymi potencjał społeczny. Bardzo ważną rolę w procesie wdrażania

Regionalnego Programu Operacyjnego będzie pełnił Wojewódzki Urząd Pracy, któremu powierzono realizację Osi Priorytetowej 10: „Otwarty rynek pracy”. Działania WUP będą miały kapitalne znaczenie w kontekście budowania gospodarki opartej na wiedzy, bazującej na wyznaczonych potencjałach wzrostu, jakimi są tzw. *inteligentne specjalizacje*. Trendy rozwojowe europejskiej gospodarki nie pozostawiają wątpliwości: unijne rynki pracy będą potrzebować coraz więcej specjalistów. Prognoza Komisji Europejskiej pokazuje, iż do roku 2020 w ogólnej liczbie miejsc pracy będzie rosło zapotrzebowanie na pracowników wysoko wykwalifikowanych (o 16 mln osób)¹. Spadać będzie natomiast zapotrzebowanie na pracowników nisko kwalifikowanych (o 12 mln osób). Stąd też tak duże znaczenie w polityce rynku pracy mają działania edukacyjne, których celem jest jak najlepsze dopasowanie zasobów pracy z potrzebami specjalistycznej gospodarki opartej na wiedzy. Zmiany w systemie edukacji powinny być postrzegane szeroko, co oznacza, że ich celem powinno być uzyskiwanie coraz wyższego wskaźnika zatrudnienia wśród absolwentów. Ważna będzie również elastyczność, czyli umiejętność ciągłej aktualizacji swoich kwalifikacji na przestrzeni całego zawodowego życia.

Wojewódzki Urząd Pracy, wzorem lat ubiegłych, do opracowania i realizacji Regionalnego Planu Działań na Rzecz Zatrudnienia w roku 2015 zaprosił szerokie grono instytucji partnerskich, w tym organizacji pracodawców, uczelni wyższych, organizacji pozarządowych, agencji lokalnych i rządowych, jak również publicznych i niepublicznych służb zatrudnienia. Składamy podziękowania wszystkim partnerom, których zaangażowanie umożliwiło sprawną realizację zadań w latach ubiegłych oraz pozwoliło podjąć prace nad kształtem niniejszego Planu, który będzie realizowany na przestrzeni roku 2015.

¹ Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego oraz Komitetu Regionów. Program na rzecz nowych umiejętności i zatrudnienia: europejski wkład w pełne zatrudnienie, Strasburg, dnia 23.11.2010 r. COM(2010) 682 wersja ostateczna

Rozdział I.

Zgodność założeń Świętokrzyskiego Planu Działań na Rzecz Zatrudnienia na rok 2015 z dokumentami na poziomie regionalnym, krajowym i wspólnotowym.

1. Kontekst realizacji *Świętokrzyskiego Planu Działań na Rzecz Zatrudnienia na rok 2015* na poziomie regionalnym.

a) Strategia Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego do roku 2020.

- określa priorytety kompleksowego rozwoju województwa, stanowiące punkt odniesienia dla dalszych działań programowych na poziomie operacyjnym. Zmienny kontekst społeczno - gospodarczy wymusił konieczność weryfikacji pierwotnych założeń Strategii, określonych w roku 2007. W roku 2012 i 2013 miały miejsce intensywne prace nad aktualizacją jej zapisów, których wyniki zostały opracowane w formie dokumentu pt. *Aktualizacja Strategii Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego do roku 2020*. Powyższa aktualizacja została przyjęta uchwałą Sejmiku Województwa z dnia 16 lipca 2013 roku i powierzona do realizacji Zarządowi Województwa. Jedne z najistotniejszych zmian, jakie zostały wprowadzone do Strategii w wyniku konsultacji społecznych dotyczą **koncentracji na budowie kapitału ludzkiego i bazy dla innowacyjnej gospodarki**. Wprowadzono nowe zapisy dotyczące m.in. eliminacji strukturalnych niedopasowań na rynku pracy, promocji elastycznych form zatrudnienia, poprawie dostępności i efektywności kształcenia ustawicznego oraz modyfikacji systemu edukacji zawodowej pod kątem potrzeb generowanych przez negatywne trendy demograficzne. Szczególny nacisk położono także na aktywne włączanie osób starszych w życie społeczne i zawodowe oraz powstrzymanie procesów emigracji, dotyczących przede wszystkim osób młodych i wykształconych, stanowiących niewykorzystany potencjał rozwojowy naszego regionu. Znowelizowana Strategia Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego odwołuje

się do celów wynikających ze Strategii Europa 2020, tj. osiągnięcia wskaźnika zatrudnienia dla grupy wiekowej 20 – 64 lata na poziomie 75%, uzyskania wskaźnika PKB per capita na poziomie 32.000 zł oraz spadku stopy bezrobocia do ok. 7% w roku 2020. Parametry te określono w perspektywie długookresowej, z uwzględnieniem możliwych wahań koniunktury gospodarczej bezpośrednio wpływającej na kondycję rynku pracy. Zwraca uwagę fakt, iż znowelizowana Strategia w jeszcze większym stopniu kładzie nacisk na kwestie związane z edukacją i zatrudnieniem, jak również niezwykle istotne działania promujące przedsiębiorczość i tworzące sprzyjający klimat funkcjonowania firm i technologii opartych na innowacyjności i wiedzy. Świętokrzyski Plan Działań na Rzecz Zatrudnienia na rok 2015 w sposób bezpośredni przyczynia się do realizacji:

- *Celu strategicznego 1.2 Poprawa infrastruktury społecznej i usług publicznych czyli wzrost kapitału społecznego, wsparcie zatrudnienia i wyższa jakość życia w regionie.* W obszar tego celu wkomponowują się działania w ramach efektywnej polityki społecznej, integrującej działania w obszarze rynku pracy oraz edukacji ujęte w Priorytetach 1, 3 i 4 Planu. Tu także mieszczą się te działania, które w sposób bezpośredni i pośredni stymulują przedsiębiorczość, wspierają zakładanie i prowadzenie działalności gospodarczej i uwalniają potencjały gospodarcze regionu. Autorzy *Strategii...* zwracają uwagę na wysokie straty implikowane przez wysoki poziom bezrobocia wśród młodzieży w regionie, co wskazano za jeden z kluczowych problemów społecznych. **Stąd też szczególne znaczenie wśród działań zaplanowanych na rok 2015 mają przedsięwzięcia adresowane do młodych mieszkańców województwa.** W ujęciu horyzontalnym zostały one zaprogramowane w ramach rządowego programu „Gwarancje dla Młodzieży”, za którego wdrażanie w warunkach regionalnych, obok Komendy Wojewódzkiej Ochotniczych Hufców Pracy, odpowiedzialny jest Wojewódzki Urząd Pracy.

- *Celu strategicznego 2.6 Koncentracja na budowie kapitału ludzkiego i bazy dla innowacyjnej gospodarki.* W treść tego celu wpisują się przede wszystkim działania zwrócone ku budowaniu potencjału kompetencyjnego kadr regionalnej gospodarki, ujęte w ramach Priorytetu 2 *Planu*. Szczególne znaczenie będą mieć działania kierowane do przedsiębiorców prowadzących i rozwijających działalność w obrębie „inteligentnych specjalizacji”, które w największym stopniu determinują potencjał społeczno – gospodarczy regionu. W roku 2015 zostaną m.in. przeprowadzone działania przygotowujące do wdrożenia regionalnej platformy usług kompetencyjnych, z której będą mogli korzystać przedsiębiorcy, a która oparta zostanie na Rejestrze Usług Rozwojowych koordynowanym przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości.

- *Celu strategicznego 3.1 Sprzyjanie kumulowaniu kapitału ludzkiego, czyli zdrowi, kreatywni i wykształceni ludzie jako podstawa myślenia o pomyślnej przyszłości.* Istotne znaczenie w kontekście powyższego celu będą mieć działania edukacyjne realizowane przez instytucje oświatowe oraz uczelnie. Zmienne uwarunkowania i potrzeby gospodarcze powodują konieczność aktualizacji oferty edukacyjnej i dopasowania jej do potrzeb specjalizującej się i rozwijającej gospodarki regionalnej. Ważnym aspektem działań w tym obszarze jest też zahamowanie obecnego trendu odpływu studentów z regionu i kurczącego się potencjału kieleckiego ośrodka akademickiego. Deprecjacja wykształcenia wyższego, spadek jakości oferty edukacyjnej znajdują szybkie odzwierciedlenie w sytuacji absolwentów studiów wyższych na rynku pracy. Szybki wzrost udziału osób legitymujących się wykształceniem wyższym w ogólnej populacji osób bezrobotnych w regionie dowodzi, iż absolwenci studiów napotykają coraz większe trudności w znalezieniu zatrudnienia. Pogłębiona analiza potrzeb edukacyjnych, prowadząca do modernizacji oferty studiów ze

wskazaniem na konkretne specjalizacje jest jednym z najważniejszych wyzwań edukacyjnych w najbliższych latach. Niezbędne są w tym celu dane na temat popytu na konkretne zawody i specjalizacje, powiązane z analizą kierunków rozwoju gospodarczego województwa. Ważne w tym kontekście są badania nad rynkiem pracy, w realizację których zaangażowany jest Wojewódzki Urząd Pracy. W strukturze WUP funkcjonuje Obserwatorium Rynku Pracy prowadzone przez Wydział Badań i Analiz Urzędu, które podejmuje prace analityczno -

- prognostyczne we współpracy z partnerami rynku pracy.

- *Celu strategicznego 3.3 Tworzenie sprzyjających warunków dla przedsiębiorczości, w tym przede wszystkim sektora MŚP, czyli dla podmiotów, które finalnie decydują o innowacyjności.* Priorytetem w tym zakresie są wszelkie działania zmierzające do poprawy warunków funkcjonowania przedsiębiorczości w regionie. W programach operacyjnych realizowanych w latach 2014 – 2020 zostały ujęte indywidualne formy wspierania przedsiębiorczości i samozatrudnienia, zarówno w formie bezzwrotnych dotacji, jak też instrumentów pożyczkowych. Zastosowanie powyższych narzędzi w odniesieniu do poszczególnych grup docelowych zostało zdywersyfikowane tak, by uzyskać najwyższą możliwą skuteczność i trwałość powstających podmiotów gospodarczych. Stąd też różne będą warunki, na których o pomoc w założeniu własnej firmy ubiegać się będą osoby bezrobotne w zależności od swojej sytuacji życiowej, w tym m.in. absolwenci. Równie duże znaczenie będą mieć działania wspierające już działających przedsiębiorców, w tym podmioty inwestujące w nowe technologie, zwiększające zatrudnienie i rozszerzające swą działalność oraz rynki zbytu. Będą to działania realizowane przez Świętokrzyski Fundusz Poręczeniowy, Fundusz Pożyczkowy Województwa Świętokrzyskiego, a także długoletnich partnerów Wojewódzkiego Urzędu Pracy, jakimi są

m.in. Kielecki Park Technologiczny, Agencja Rozwoju Regionalnego w Starachowicach, Koneckie Stowarzyszenie Wspierania Przedsiębiorczości.

– *Celu strategicznego 5 Koncentracja na rozwoju obszarów wiejskich.*

Ukierunkowanie działań rozwojowych na obszary wiejskie jest koniecznością wynikającą ze specyfiki regionu świętokrzyskiego. Udział mieszkańców wsi w ogólnej populacji osób bezrobotnych w regionie wynosi obecnie ponad 56%, co jest wskaźnikiem o 12 punktów procentowych wyższym, niż średni udział w kraju. Uwagę zwraca wysoki udział bezrobotnych mieszkańców wsi w ogólnej liczbie bezrobotnych zamieszkałych na wsi, który waha się w zależności od powiatu od 68% do 96%, a średnio dla województwa wynosi 86%². Ludność bezrobotna jest w szczególnie trudnym położeniu, które wymaga pilnej interwencji aktywizacyjnej polegającej na reorientacji zawodowej i pomocy w zdobyciu potrzebnych na rynku kwalifikacji zawodowych. Dodatkowo – wewnętrzna struktura populacji długotrwale bezrobotnych również charakteryzuje się znacznie bardziej niekorzystnymi wskaźnikami w porównaniu do mieszkańców miast. Zjawisko długotrwałego bezrobocia częściej dotyka w tej grupie osoby młode w wieku 18-34 lata - 47,4% (w mieście - 33,2%). Wyższy jest udział osób z niskim poziomem wykształcenia, tj. zasadniczym zawodowym oraz gimnazjalnym i niższym - 58,3% (w mieście - 48,5%), jak i osób, które nie posiadają doświadczenia zawodowego - 26,5% (w mieście - 15,8%)³.

b) **Strategia Polityki Społecznej Województwa Świętokrzyskiego na lata 2012 - 2020.** Jest to długofalowa koncepcja rozwoju społecznego regionu, angażująca szerokie grono podmiotów i instytucji działających w obszarze pomocy społecznej, animacji i realizacji usług społecznych oraz wsparcia grup

² Program Regionalny na rzecz aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych zamieszkałych na wsi, WUP Kielce, styczeń 2015 r.

³ Tamże

defaworyzowanych, o utrudnionym dostępie do współczesnych dóbr i usług. Działania w obszarze rynku pracy mają ścisły związek z misją i wybranymi celami operacyjnymi Strategii Polityki Społecznej. Płaszczyzną korelacji w tym zakresie jest w szczególności **Cel Strategiczny 1 „Minimalizacja obszarów wykluczenia społecznego”**, obejmujący m.in. wyrównywanie szans w dostępie do usług społecznych oraz pomoc i wsparcie osób dotkniętych ubóstwem (a więc także oddalonych od rynku pracy i napotykających trudności w dostępie do zatrudnienia). Działania wymierzone przeciwko ubóstwu i bezrobociu stanowią integralny komponent Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014 – 2020, a warunkiem ich skuteczności będzie wypracowanie formuły trwałej współpracy między publicznymi służbami zatrudnienia i ośrodkami pomocy społecznej. **Oś Priorytetowa 9 Programu, zdefiniowana jako „Włączenie społeczne i walka z ubóstwem”**. Wsparcie w ramach osi kierowane będzie bezpośrednio do osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym. Charakterystyka obszaru społecznego w województwie świętokrzyskim wskazuje, że spośród osób narażonych na wykluczenie wsparciem należy objąć przede wszystkim osoby ubogie, bezrobotne, z niepełnosprawnościami, starsze oraz kobiety. Występujące w regionie ograniczenia w dostępie do usług społecznych lub brak możliwości nabycia niezbędnych kwalifikacji i umiejętności społecznych pogłębiają niedostateczny udział tych grup w życiu rodzinnym, zawodowym i społecznym. Obserwowane jest zjawisko nakładania się niekorzystnych czynników, co zwiększa zakres wykluczenia i niską jakość życia. Działania w ramach osi będą przyczyniać się do zwiększania aktywności społecznej i zawodowej osób narażonych na wykluczenie, poprzez kompleksowe wsparcie edukacyjne, społeczne i zawodowe. Ograniczeniu ryzyka wykluczenia społecznego służyć będą także działania na rzecz zwiększania dostępu do wysokiej jakości usług publicznych, w tym profilaktyki społecznej, usług opiekuńczych

i zdrowotnych, a także wsparcia rodziny i pieczy zastępczej. Występujące w regionie niekorzystne trendy demograficzne wymagają szczególnego podejścia do problemów osób starszych i w podeszłym wieku, które narażone są na większe ryzyko wykluczenia. Priorytetowo traktowane będą zatem działania na rzecz deinstytucjonalizacji usług oraz rozwój rodzinnych i środowiskowych form wsparcia zgodnie z rzeczywistymi potrzebami mieszkańców regionu. Ważnym typem operacji będą ponadto **działania wspierające ekonomię społeczną**. Wsparcie podmiotów ekonomii społecznej i ich otoczenia, które swoimi działaniami łączącymi cele społeczne z ekonomicznymi, wpłynie na pobudzenie aktywności zawodowej i społecznej osób doświadczających trudności w sferze społeczno-zawodowej. W aspekcie tym kluczowe znaczenie mają działania na rzecz zwiększania kompetencji i kondycji podmiotów ekonomii społecznej, a także instytucji wzmacniających ich potencjał na różnych poziomach, poprzez rozwój ośrodków wsparcia ekonomii społecznej. Wsparcie osób bezrobotnych realizowane w ramach osi, skierowane będzie wyłącznie do osób, dla których ustalono trzeci profil pomocy (oddaleni od rynku pracy), zgodnie z ustawą o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

- **Regionalna Strategia Badań i Innowacyjności 2014 – 2020 plus.** Związek pomiędzy działaniami przewidzianymi do realizacji w ramach Świętokrzyskiego Planu Działań oraz strategią innowacyjności dotyczy przede wszystkim obszaru wsparcia przedsiębiorczości oraz budowania wysoko wykwalifikowanych i elastycznych kadr regionalnej gospodarki (Priorytet 2 i 3 Planu). Rok 2015 będzie pierwszym, w którym ogłoszone zostaną konkursy na dofinansowanie projektów w ramach działań wspierających innowacyjność w Regionalnym Programie Operacyjnym. Wybór „inteligentnych specjalizacji” oparty jest na analizie regionalnego potencjału gospodarczego i naukowego oraz wynikach dogłębnego procesu

konsultacji z lokalnymi interesariuszami. Obecnie wybrane są cztery obszary gospodarki stanowiące inteligentne specjalizacje województwa świętokrzyskiego:

- sektor metalowo- odlewniczy,
- zasobooszczędne budownictwo,
- turystyka zdrowotna i prozdrowotna,
- nowoczesne rolnictwo i przetwórstwo spożywcze,

które są wspierane przez **trzy obszary horyzontalne**: technologie informacyjno-komunikacyjne (ICT), zrównoważony rozwój energetyczny oraz branżę targowo-kongresową. **Strategia czerpie z doświadczeń wyniesionych z poprzedniego okresu programowania Unii Europejskiej.** Po pozytywnej stronie należy zapisać wysoką skuteczność w absorpcji środków unijnych, wliczając fundusze przeznaczone na rozwój przedsiębiorczości i innowacji: do końca grudnia 2013 roku z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego 2007-2013 zakontraktowanych zostało 91,2 procent wszystkich środków. Stworzono ponadto rozbudowaną infrastrukturę badawczą i biznesową, która w długim terminie będzie wspierała innowacje, włączając w to dużą liczbę instytucji otoczenia biznesu, inkubatory, parki technologiczne oraz nowoczesne laboratoria badawcze na uczelniach. Duży wzrost wydatków na kadre naukową zajmującą się badaniami i rozwojem (B+R), plasuje Świętokrzyskie na pierwszym miejscu w Polsce w ilości pieniędzy wydanych na B+R w przeliczeniu na naukowca⁴. **Preferencje dla beneficjentów ukierunkowanych na rozwój w obrębie nowoczesnych technologii oraz zdefiniowanych w *Regionalnej Strategii... inteligentnych specjalizacji* znajdzie odzwierciedlenie w kryteriach konkursowych.** W ramach działań wdrażanych przez Wojewódzki Urząd Pracy zarówno w Regionalnym Programie Operacyjnym, jak również

⁴ Strategia Badań i Innowacyjności RIS3. Od absorpcji do rezultatów – jak pobudzić potencjał województwa świętokrzyskiego 2014 – 2020+, Urząd Marszałkowski Województwa Świętokrzyskiego, styczeń 2014r.

Programie Operacyjnym Wiedza Edukacja Rozwój zostaną wprowadzone preferencje w przyznawaniu dotacji oraz pożyczek na rozpoczęcie działalności gospodarczej lokowanej w obrębie inteligentnych specjalizacji oraz działalności innowacyjnej.

2. Zgodność z dokumentami na poziomie krajowym.

Świętokrzyski Plan Działań na Rzecz Zatrudnienia na rok 2015 wpisuje się w założenia następujących dokumentów kreujących politykę zatrudnienia i rozwoju zasobów ludzkich na poziomie kraju:

a) Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego 2020 – przyjęta przez Radę Ministrów 18 czerwca 2013 roku.

- **Cel główny** - rozwijanie kapitału ludzkiego poprzez wydobywanie potencjałów osób w taki sposób, by mogły w pełni uczestniczyć w życiu społecznym, politycznym i ekonomicznym na wszystkich etapach życia;
- **Cele szczegółowe:** wzrost zatrudnienia, wydłużenie okresu aktywności zawodowej osób starszych, poprawa sytuacji osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, podniesienie poziomu kompetencji i kwalifikacji obywateli;

b) Krajowy Plan Działań na Rzecz Zatrudnienia na lata 2015 – 2017 (projekt).

- **Cel główny** Krajowego Planu Działań 2015 – 2017: wzrost wskaźnika zatrudnienia do 68,1% w roku 2017 dla osób w przedziale 20 – 64 lata. Cel główny będzie wspomagany poprzez cele dodatkowe: zmniejszenie stopy bezrobocia ogółem oraz zwiększenie wskaźnika aktywności zawodowej.
- **Priorytety:** Zwiększenie efektywności zarządzania rynkiem pracy w celu wsparcia wzrostu zatrudnienia, zwiększenie adaptacyjności na rynku pracy;

Schemat działań przyjętych do realizacji w ramach Krajowego Planu Działań na Rzecz Zatrudnienia stanowi główną matrycę konstrukcji Planu w ujęciu regionalnym. Priorytety określone w planie krajowym zostały przeniesione i zaadaptowane na grunt regionalny, z uwzględnieniem specyfiki regionalnego rynku pracy i uwarunkowań rozwoju regionalnej gospodarki. Wprowadzona w życie w roku 2014 nowelizacja Ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy przyniosła nowe instrumentarium działań w walce z bezrobociem i przewyższania negatywnych zjawisk i tendencji na rynku pracy. Wojewódzki Urząd Pracy, programując działania aktywizacyjne na kolejne lata, zwraca szczególną uwagę na jak najszersze i jak najbardziej efektywne wykorzystanie nowych narzędzi aktywizacji. **W pierwszym roku funkcjonowania znowelizowanej Ustawy z nowych instrumentów aktywizacji skorzystało 1820 bezrobotnych mieszkańców regionu, a wdrożenia nowych narzędzi podjęły się wszystkie powiatowe urzędy pracy w regionie.** W całym województwie zakończono już profilowanie osób bezrobotnych, co znacząco ułatwi proces programowania indywidualnej pomocy w ramach nowych programów operacyjnych. Na przestrzeni roku 2014 w województwie świętokrzyskim poziom bezrobocia sukcesywnie spadał, a **zmniejszona o 14.690 osób liczba bezrobotnych w stosunku do końca roku 2013⁵** ułatwi prowadzenie skutecznych, dopasowanych do indywidualnych potrzeb działań aktywizacyjnych wobec osób wciąż pozostających w rejestrach. Krajowy Plan Działań na Rzecz Zatrudnienia obliguje ponadto do „dalszego doskonalenia systemu edukacji i pełniejszego dostosowania go do oczekiwań gospodarki”. Powinno to znaleźć odzwierciedlenie przede wszystkim w działaniach na rzecz kształcenia oraz aktywizacji młodzieży, która szczególnie dotkliwie odczuwa skutki pogorszenia sytuacji na rynku pracy, jakie miało miejsce w ostatnich

⁵ „Informacja o poziomie i strukturze bezrobocia w województwie świętokrzyskim w roku 2014”, WUP Kielce, styczeń 2015r.

latach. Wartość wskaźnika zatrudnienia osób w wieku 15-24 lata od 2010 roku systematycznie się obniża – z 26,4% w roku 2010 do 24,2% w roku 2013⁶. W województwie świętokrzyskim, według stanu na koniec 2014 roku, w rejestrach figuruje 13.895 osób do 25 roku życia, co stanowi 18,4% ogółu wszystkich bezrobotnych.⁷ Biorąc pod uwagę powyższe, w roku 2015 nastąpi szczególna koncentracja zasobów i środków na prowadzeniu skutecznych działań aktywizujących młodzież na rynku pracy. Służyć temu będą w szczególności projekty w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój – POWER (w styczniu 2015 roku zostało podpisane porozumienie pomiędzy WUP w Kielcach i Ministerstwem Infrastruktury i Rozwoju, na podstawie którego określono kwotę Programu do roku 2020 w wysokości 87.011.845 Euro, co otwiera drogę do realizacji POWER).

c) Pozostałe dokumenty stanowiące kontekst zewnętrzny Świętokrzyskiego Planu Działań na Rzecz Zatrudnienia na rok 2015:

- *Krajowy Program Reform na Rzecz Realizacji Strategii Europa 2020 (KPR) - aktualizacja 2012/2013, przyjęta przez Radę Ministrów 25 kwietnia 2012 roku.*
- *Strategia Rozwoju Kraju 2020 – Aktywne społeczeństwo, konkurencyjna gospodarka, sprawne państwo, przyjęta przez Radę Ministrów 25 września 2012 r.*
- *Krajowy Program Przeciwdziałania Ubóstwu i Wykluczeniu Społecznemu 2020 – nowy wymiar aktywnej integracji.*

3. Kontekst programowy na poziomie wspólnotowym:

Punktem odniesienia dla przyjętych zadań jest **Europejska Strategia Zatrudnienia jako element realizacji strategii Europa 2020**. Wspiera ona działania ukierunkowane na osiągnięcie do roku 2020 następujących celów głównych:

⁶ Krajowy Plan Działań na Rzecz Zatrudnienia na lata 2015 – 2017 - projekt, MPiPS – Departament Rynku Pracy, Warszawa 2014

⁷ „Informacja o poziomie i strukturze bezrobocia w województwie świętokrzyskim w roku 2014”, WUP Kielce, styczeń 2015r.

- **podwyższenie wskaźnika zatrudnienia** w grupie wiekowej 20–64 do 75%,
- osiągnięcie pułapu wydatków na inwestycje w badania i rozwój na poziomie 3% PKB Unii Europejskiej;
- obniżenie odsetka osób zbyt wcześnie kończących naukę do poziomu poniżej 10% i podwyższenie odsetka osób w grupie wiekowej 30–34 kończących uczelnie wyższe do co najmniej 40%,
- **zmniejszenie liczby osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym** o co najmniej 20 mln.

Rozdział II

Priorytety działań na rok 2015 w kontekście potrzeb rozwojowych regionalnego rynku pracy

1. Rynek pracy województwa świętokrzyskiego – charakterystyka.

- Stopa bezrobocia w województwie świętokrzyskim, według stanu na koniec grudnia 2014 roku, wyniosła 14,2% (w kraju 11,5%). W rejestrach powiatowych urzędów pracy na koniec grudnia 2014 roku pozostawało 75.434 osób bezrobotnych. **To najniższy „grudniowy” poziom bezrobocia od 1999 roku.** O 16,3% spadła liczba bezrobotnych w porównaniu do końca 2013 roku, natomiast o 42,5% spadła liczba zarejestrowanych w porównaniu do końca grudnia roku 2002,
- Świętokrzyski rynek pracy charakteryzuje **duże zróżnicowanie terytorialne** pod względem natężenia bezrobocia. Najwyższa stopa bezrobocia utrzymuje się w powiecie skarżyskim – 24,9%, koneckim – 20,4% i opatowskim – 20,8%. Najniższe bezrobocie występuje w powiecie buskim – 8,0%, pińczowskim – 9,5% oraz w mieście Kielce – 9,8%. Powyższe dysproporcje regionalne są konsekwencją historycznych procesów transformacji społeczno –

ekonomicznej, determinowanej strukturą gospodarczą regionu stanowiącą punkt wyjścia dla działań restrukturyzacyjnych po roku 1989.

- Cechą charakterystyczną świętokrzyskiego rynku pracy jest **wysoki wskaźnik bezrobocia na obszarach wiejskich**. Udział bezrobotnych zamieszkałych na wsi wynosi 56,3% ogółu zarejestrowanych. Zjawiskiem, którego nie rejestrują oficjalne statystyki jest bezrobocie ukryte na wsi, rozumiane jako nadwyżki siły roboczej na wsi występujące wśród osób statystycznie traktowanych jako pracujące w rolnictwie. Wynika więc ono z dysproporcji pomiędzy liczebnością ludności zamieszkałej na obszarach wiejskich a możliwościami jej zatrudnienia, zarówno w sektorze rolnym, jak i w ramach pozarolniczych miejsc pracy. Dokonanie precyzyjnego pomiaru wielkości zjawiska bezrobocia ukrytego na wsi, z wykorzystaniem obecnie dostępnych dla WUP narzędzi i metod pomiarowych, jest bardzo trudne. Kształtuje ono jednak znacząco sytuację na wiejskich rynkach pracy.
- **Bezrobotnych zamieszkałych na wsi charakteryzuje niższy poziom wykształcenia w porównaniu do zamieszkałych w mieście**. W grupie tej występuje wyższy udział osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym oraz gimnazjalnym i niższym - 52,8% (w mieście 44,4%), natomiast niższy z wykształceniem wyższym i średnim - 47,2% (w mieście 55,6%). W ogólnej liczbie zarejestrowanych bezrobotnych mieszkańców wsi najliczniej reprezentowane są osoby bez stażu pracy – stanowią one 26,3% (w mieście 16,7%). Wśród bezrobotnych poprzednio pracujących najwięcej osób posiada krótki staż pracy od 1 do 5 lat - ich udział wynosi 23,1%, w mieście - 21,3%. Znacznie mniej zarejestrowanych osób legitymuje się długim stażem pracy, tj. 20 lat i więcej - 9,3% (w mieście - 15,8%).
- **Liczniejsza niż w mieście jest populacja długotrwale bezrobotnych zamieszkałych na wsi** (19.223 wobec 15.190). Dodatkowo – wewnętrzna struktura długotrwale bezrobotnych również charakteryzuje się znacznie bardziej niekorzystnymi wskaźnikami w porównaniu do mieszkańców miast.

Zjawisko długotrwałego bezrobocia częściej dotyka w tej grupie osoby młode w wieku 18-34 lata - 47,4% (w mieście - 33,2%). Wyższy jest udział osób z niskim poziomem wykształcenia, tj. zasadniczym zawodowym oraz gimnazjalnym i niższym - 58,3% (w mieście - 48,5%), jak i osób, które nie posiadają doświadczenia zawodowego - 26,5% (w mieście - 15,8%).

- **Istotnym problemem dla całego regionu jest utrzymujący się wysoki poziom bezrobocia długotrwałego.** Na koniec grudnia w rejestrach świętokrzyskich urzędów pracy znajdowało się 44.509 długotrwałe bezrobotnych, którzy stanowią 59% ogółu zarejestrowanych.
- Problemem wymagającym interwencji jest także **wysoki udział bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych.** Jest ich w rejestrach 19.514 osób, tj. 25,9% ogółu i w porównaniu do roku ubiegłego populacja ta zmniejszyła się o 3.694 osoby, tj o 15,9%. **Bez doświadczenia zawodowego** pozostaje 21.418 osób bezrobotnych (28,4% ogółu). Są to osoby dotychczas niepracujące lub wykonujące zatrudnienie, inną pracę zarobkową lub prowadzące działalność gospodarczą przez łączny okres poniżej 6 miesięcy. Bez wykształcenia średniego pozostaje 36.891 osób (48,9% ogółu). Udział osób niepełnosprawnych w populacji bezrobotnych wynosi 5,8%. Jest ich obecnie w rejestrach 4.344 – o 383 osoby mniej niż w roku ubiegłym.
- **Cechy charakterystyczne bezrobocia w województwie świętokrzyskim na tle kraju** to przede wszystkim znacznie wyższy poziom bezrobocia na obszarach wiejskich, wyższy udział długotrwałe bezrobotnych oraz osób do 25 roku życia. Niższy jest natomiast poziom bezrobocia wśród kobiet; mniejszy w ogólnej liczbie figurujących w rejestrach jest ponadto udział bezrobotnych posiadających najniższy poziom wykształcenia (tj. zasadnicze zawodowe, gimnazjalne lub poniżej). Mniej jest w świętokrzyskim także bezrobotnych powyżej 50 roku życia oraz bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych.

- **Niekorzystnie w stosunku do wskaźników krajowych kształtuje się struktura zatrudnienia w województwie świętokrzyskim.** W I sektorze gospodarki (w tym przede wszystkim w rolnictwie) jest zatrudnionych 32,8% pracujących, co stanowi parametr niemal dwukrotnie wyższy niż ogólny w skali kraju (17,2% kraj). Mniejszy jest także udział zatrudnienia w II sektorze – przemysł i budownictwo. Wynosi on w regionie 22,9%, podczas, gdy średnio na poziomie kraju kształtuje się na poziomie 26,8%. Znacząco niższy jest udział zatrudnionych w III sektorze usług: 44,3% w regionie wobec 56% w kraju.⁸
- W 2014 roku **wzrósł w stosunku do roku poprzedzającego współczynnik aktywności zawodowej** (oznacza on udział aktywnych zawodowo w liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej). Wynosi on obecnie w regionie 55,9% i jest znacząco wyższy wśród mężczyzn (63,9%) niż kobiet (48,4%). Wzrost nie dotyczy jednak wszystkich grup wiekowych. Wystąpił w grupie wiekowej powyżej 45 roku życia oraz osób do 24 lat. Spadek współczynnika nastąpił natomiast w odniesieniu do osób w przedziale 25 – 44 lata. Najwyższy poziom współczynnika aktywności zawodowej występuje w odniesieniu do osób z wykształceniem wyższym (78,7%) oraz policealnym i średnim zawodowym (64,8). Najniższy dotyczy osób posiadających najniższe wykształcenie (gimnazjalne, podstawowe, niepełne podstawowe) oraz bez wykształcenia – wynosi zaledwie 22,8%.⁹
- **Łączna liczba pracujących** w regionie w III kwartale 2014 roku ukształtowała się na poziomie 587 tysięcy i zwiększyła się w skali roku o 4,1%¹⁰. Widać **znaczący wzrost liczby wolnych miejsc pracy i aktywizacji zawodowej, jakie do urzędów pracy zgłaszają pracodawcy.** Na przestrzeni roku 2014

⁸ Informacja Sygnalna – Aktywność ekonomiczna ludności w województwie świętokrzyskim w III kwartale 2014 roku, Urząd Statystyczny w Kielcach, grudzień 2014r.

⁹ Urząd Statystyczny w Kielcach, GUS .

¹⁰ Informacja Sygnalna – Aktywność ekonomiczna ludności w województwie świętokrzyskim w III kwartale 2014 roku, Urząd Statystyczny w Kielcach, grudzień 2014r.

zgłoszono 33.904 oferty – o 6.476 (23,6%) więcej w porównaniu do roku 2013. Z sektora prywatnego pochodziło ponad 72% zgłaszanych miejsc pracy, natomiast z sektora publicznego – 28%. Z ogółu wolnych miejsc pracy 61,6% stanowiły miejsca pracy subsydiowanej, finansowanej ze środków Funduszu Pracy, PFRON i EFS.

- **Rośnie liczba podmiotów gospodarki narodowej** (bez gospodarstw rolnych) w województwie – na koniec listopada 2014 roku wyniosła 110.160 podmiotów - o 278 podmiotów więcej, niż w 2013 roku¹¹.
- **Kluczowym czynnikiem determinującym rozwój zasobów ludzkich w regionie staje się depopulacja.** Najnowsza prognoza GUS do roku 2050 przewiduje, że w województwie świętokrzyskim postępować będzie **dalszy spadek liczby ludności ogółem, jak i spadek liczby osób w wieku produkcyjnym.** Dynamika spadku liczby ludności w wieku produkcyjnym będzie jednak dużo większa i wyniesie 33%, wobec spadku liczby ludności ogółem wynoszącego 22,9%. W całym okresie objętym prognozą GUS, potencjalne zasoby pracy zmniejszą się w województwie o 265 tys. osób, przy czym skala ubytków do roku 2030 będzie niewielka (0,9%), a w okresie 2030-2050 nasili się i wyniesie 23,9%, co będzie oczywistą konsekwencją obecnego niskiego poziomu dzietności i liczby urodzeń. Różnice między tempem spadku liczby ludności w wieku produkcyjnym a tempem spadku liczby ludności ogółem spowodują zmniejszenie udziału potencjalnych zasobów pracy w całej populacji z poziomu 63,3% w 2013 do 54,9% w roku 2050. O ewolucji struktury ludności świadczą nie tylko zmiany udziału każdej z grup w populacji ogółem, ale również zmiany relacji pomiędzy poszczególnymi ekonomicznymi grupami wieku. Współczynnik obciążenia demograficznego, najlepiej opisujący te relacje, który w roku 2013 wyniósł 58, w roku 2050 ma wzrosnąć do 82¹².

¹¹ www.kielce.stat.gov.pl

¹² *Prognoza ludności 2014-2050*". GUS, Warszawa 2014

2. Uzasadnienie doboru priorytetów.

- **Priorytet 1:** *Kompleksowe wsparcie osób bezrobotnych i pozostających bez zatrudnienia, ze wskazaniem na grupy szczególnego ryzyka i korzystające z pomocy społecznej na rynku pracy oraz profilaktyka bezrobocia.*

Utrzymujący się wyższy niż średnio w kraju poziom bezrobocia, uzasadnia kontynuację wzmożonych działań aktywizacyjnych zapobiegających utrwalaniu się negatywnych zjawisk na rynku pracy. Wzorem lat ubiegłych największy nacisk zostanie położony na aktywizację grup wymagających szczególnej interwencji: młodzieży, osób powyżej 50 roku życia, długotrwale bezrobotnych, kobiet, osób niepełnosprawnych, bezrobotnych bez kwalifikacji oraz doświadczenia zawodowego. Dodatkowe preferencje w dostępie do niektórych form aktywizacji świadczonych przez powiatowe urzędy pracy będą mieć także osoby bezrobotne wychowujące co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia oraz bezrobotni, którzy nie podjęli zatrudnienia po odbyciu kary pozbawienia wolności. Osią finansową tych działań są środki budżetu państwa pochodzące z Funduszu Pracy, jak również środki Europejskiego Funduszu Społecznego dostępne poprzez **Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój** (wsparcie osób do 29 roku życia) oraz **Regionalny Program Operacyjny Województwa Świętokrzyskiego** (aktywizacja osób od 30 roku życia). Wojewódzki Urząd Pracy będzie wspierał starania samorządów powiatowych o pozyskanie dodatkowych środków na aktywizację osób bezrobotnych w ramach rezerwy Ministra Pracy i Polityki Społecznej. **Istotne znaczenie będą mieć działania podejmowane przez Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego w oparciu o Strategię Polityki Społecznej Województwa Świętokrzyskiego na lata 2012 – 2020.** Wśród nich przewidziano m.in. wsparcie Zakładów Aktywności Zawodowej, Centów Integracji Społecznej,

zarówno w ramach kończących się projektów Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, jak również Regionalnego Programu Operacyjnego 2014 – 2020.

- **Priorytet 2: *Wysoko wykwalifikowane i elastyczne kadry regionalnej gospodarki.*** Potrzeba skutecznego wsparcia w zakresie podnoszenia poziomu kwalifikacji kadr wynika z przyjętego paradygmatu budowania regionalnej gospodarki opartej na wiedzy. Promocja innowacyjności, pomoc podmiotom gospodarczym działającym w obszarze inteligentnych specjalizacji, wymaga przede wszystkim wysokiego poziomu kwalifikacji kadr regionalnych przedsiębiorstw. Jak podkreślono w **Regionalnym Programie Operacyjnym**, tylko przedsiębiorstwa „uczące się” i zdolne do sprawnej adaptacji do potrzeb gospodarczych są w stanie rozwijać się i tworzyć wysokiej jakości miejsca pracy. W warunkach okresu programowania 2014 – 2020 przyjęto system wsparcia rozwoju kwalifikacji w oparciu o **model popytowy**. Wsparcie będzie kierowane wyłącznie do przedsiębiorstw sektora MŚP, ponieważ to one napotykają na największe bariery w dostępie do usług rozwojowych. Pomoc koncentrować się będzie na usługach najbardziej skutecznych z punktu widzenia potrzeb MŚP (w szczególności szkoleniowych i doradczych). Za pomocą dodatkowych kryteriów promowana będzie aktualizacja i podnoszenie kompetencji i kwalifikacji zawodowych wśród pracowników wymagających szczególnego wsparcia, w tym osób powyżej 50 r. życia i z niskimi kwalifikacjami. Interwencja uwzględniac będzie również możliwość rozwijania miejsc pracy w „białym sektorze” oraz „srebrnej i „zielonej gospodarce” (realizacja tych działań i ich zakres będzie uzależniony od przeprowadzonej analizy zapotrzebowania, wyniki analizy będą brane pod uwagę podczas formułowania kryteriów wyboru projektów).
- **Priorytet 3: *Korzystne warunki rozwoju przedsiębiorczości.*** Priorytet ten kumuluje wszystkie typy i kierunki działań wpływających na korzystny klimat zakładania i prowadzenia działalności gospodarczej w regionie. Poza utrzymującym się w regionie wysokim poziomem bezrobocia (w tym

bezrobocia ukrytego na wsi), oraz niską aktywnością zawodową społeczeństwa istotnym problemem jest niedostatecznie rozwinięta przedsiębiorczość oraz mała liczba powstających podmiotów gospodarczych. W związku z tym Regionalnym Programie Operacyjnym przewidziano realizację działań służących wzrostowi poziomu przedsiębiorczości społeczności regionalnej, z uwzględnieniem osób odchodzących z rolnictwa. **Udzielane będzie wsparcie finansowe (dotacje i instrumenty finansowe) na tworzenie nowych podmiotów gospodarczych** (w połączeniu ze wsparciem doradczo – szkoleniowym), a także wspomagającym we wstępnej fazie prowadzenia działalności. Realizowane działania będą zapewniały kompleksowe i indywidualne podejście do zdiagnozowanych potrzeb uczestników projektów. Biorąc pod uwagę specyfikę potrzeb, jak również wnioski płynące z dotychczasowych programów operacyjnych, w tym POKL, **w nowych programach operacyjnych interwencja kierowana będzie tylko do osób nieposiadających zatrudnienia**. Skoncentrowana będzie na osobach znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy, których konieczność wsparcia wynika z Diagnozy wyzwań, potrzeb i potencjałów obszarów/sektorów objętych programem (Załącznik nr 1 do RPOWŚ). Do grupy tej zaliczają się kobiety, osoby młode, starsze po 50 r. życia, z niepełnosprawnościami, długotrwale bezrobotne, niskowyzkwalifikowane. W ramach RPOWŚ realizowane będzie również wsparcie dla osób odchodzących z rolnictwa. Warunkiem kwalifikowalności wydatków jest, aby w efekcie realizowanych działań nastąpiło przejście osoby otrzymującej wsparcie z systemu ubezpieczeń społecznych rolników (KRUS) do ogólnego systemu zabezpieczeń (ZUS). Rezultatem interwencji będzie wzrost liczby nowo powstałych przedsiębiorstw i nowych miejsc pracy, wydłużenie wieku aktywności zawodowej osób po 50 r. życia, a także przedsiębiorczości kobiet, co przełoży się na zmniejszenie poziomu bezrobocia. Priorytetowo traktowane

będą projekty zakładające wyższą efektywność zatrudnieniową niż wymagany minimalny próg.

- **Priorytet 4: Szkolnictwo wyższe, edukacja ustawiczna i kształcenie zawodowe spójne z potrzebami rynku pracy** – realizuje cele polegające na zwiększeniu spójności kierunków kształcenia z faktycznymi potrzebami rynku pracy. Istotnym zadaniem przedsięwzięć, jakie będą podejmowane w roku bieżącym w ramach niniejszego Priorytetu jest także uelastycznienie i aktualizacja systemu kształcenia zawodowego w świetle przygotowań do wdrożenia systemu Krajowych Ram Kwalifikacji. Prognozowany w województwie świętokrzyskim wzrost popytu na specjalistów w horyzoncie prognozy 2020 we wszystkich sektorach oznacza, że gospodarka regionu rozwijać się będzie w kierunku gospodarki opartej na wiedzy, a kształcenie na poziomie wyższym będzie coraz bardziej zyskiwać na znaczeniu. **Kierunki rozwoju specjalizacji wyznaczają w dużej mierze tzw. inteligentne specjalizacje w innowacyjnym rozwoju regionu:**

- zasobooszczędne budownictwo,
- przemysł metalowo-odlewniczy,
- turystyka zdrowotna i prozdrowotna,
- nowoczesne rolnictwo i przetwórstwo spożywcze.
- specjalizacje horyzontalne: technologie informacyjno-komunikacyjne (ICT), zrównoważony rozwój energetyczny, branża targowo-kongresowa.

Koncentracja środków strukturalnych na kilku branżach jest zgodna z nowym podejściem do inwestowania, w tym absorpcji funduszy unijnych w latach 2014-2020. Wytypowane specjalizacje to tzw. lokomotywy wzrostu – sektory bogato wyposażone w grupy różnorodnych dostawców i odbiorców, których siła oddziaływania jest w stanie przyciągnąć do siebie inne branże i systematycznie wzmacniać je na rynku. **Dostarczają także precyzyjnych informacji, jak kształtować się będzie zapotrzebowanie na specjalizacje i kwalifikacje związane z wdrażaniem powyższych założeń.** Ważnych informacji na temat

kierunków specjalizacji w kontekście oferty edukacyjnej dostarcza sama *Strategia Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego do roku 2020*. W *Celu Strategicznym 2* jest mowa o koncentracji na kluczowych gałęziach i branżach dla rozwoju gospodarczego regionu. Informacje zawarte w *Strategii* w ujęciu kwalifikacyjnym rozwijają ideę inteligentnych specjalizacji. Jest tam mowa o potrzebie szerokiego potraktowania powyższych specjalizacji, gdyż znajdują one przełożenie na różnorakie kompetencje zawodowe mieszkańców regionu, którzy będą uczestniczyć w ich wdrażaniu. Będą w związku z tym potrzebni nie tylko specjaliści we wskazanych obszarach merytorycznych, lecz także np. wykonawcy usług około biznesowych, osoby zajmujące się promocją, marketingiem i zbytem produktów regionalnych. **Pilną potrzebą jest ściśle skorelowanie oferty programowej w zakresie kształcenia specjalistów z inteligentnymi specjalizacjami** zdefiniowanymi w Regionalnej Strategii Innowacji. Korelacja ta powinna nastąpić zarówno na poziomie kierunków studiów, jak również specjalności w obrębie poszczególnych kierunków. Dotyczy to przede wszystkim pierwszych trzech inteligentnych specjalizacji, jak również technologii informacyjno – komunikacyjnych ICT.

Ważnym kierunkiem modernizacji systemu kształcenia i edukacji w najbliższych latach jest zacieśnienie współpracy pomiędzy uczelniami i sektorem przedsiębiorstw w dziedzinie praktyk i staży studenckich. Wskazanie takie zostało ujęte w *Strategii Rozwoju Województwa*, m.in., w celu strategicznym nr 3 *Koncentracja na budowie kapitału ludzkiego i bazy dla innowacyjnej gospodarki*. Strategia formułuje konieczność stosowania tzw. ruchów wyprzedzających w kierunku przedsiębiorstw, zanim te zaczną jeszcze zgłaszać popyt na określone rodzaje innowacji, a także specjalności skorelowane z ich rozwojem. Ścisłą współpracę w tym zakresie należy nawiązać przede wszystkim z Regionalnym Centrum Naukowo – Technologicznym, Świętokrzyskim Centrum Innowacji i Transferu Technologii, Specjalną Strefą Ekonomiczną Starachowice, Kieleckim Inkubatorem Technologicznym, jak również

samorządem pracodawców i wszelkimi organizacjami skupiającymi przedsiębiorstwa.

Uwagi metodologiczne:

1. Działania przewidziane do realizacji w roku 2015 zostały określone na podstawie informacji otrzymanych od:
 - instytucji zaproszonych do współpracy przez Wojewódzki Urząd Pracy, koordynujący opracowanie i realizację Planu,
 - podmiotów i instytucji, które zgłosiły propozycje działań na etapie konsultacji społecznych Planu – projekt dokumentu został przekazany do wglądu i konsultacji na stronie internetowej Wojewódzkiego Urzędu Pracy www.wup.kielce.pl;
 - właściwych komórek organizacyjnych Wojewódzkiego Urzędu Pracy, wykonującego w imieniu Samorządu Województwa zadania w zakresie określania i koordynowania regionalnej polityki rynku pracy i rozwoju zasobów ludzkich.
2. Działania wykazane w tegorocznym Planie zostały ujęte w ramach 4 priorytetów tematycznych, wyznaczających główne kierunki polityki zatrudnienia i rozwoju zasobów ludzkich w roku 2015.
3. W Planie zostały ujęte działania stanowiące określony rodzaj interwencji w obszarze rynku pracy, obejmującej jeden lub więcej projektów połączonych ze sobą tematycznie oraz mających wspólne źródło finansowania (np. na poziomie Działań/Poddziałań w programach operacyjnych współfinansowanych ze środków UE). Uwzględnione zostały tylko te przedsięwzięcia, którym przyporządkowano cele, źródła finansowania oraz rezultaty o charakterze jakościowym i ilościowym wyrażonym w formie skwantyfikowanych wskaźników.

4. W przypadku większości działań nie zostały wyszczególnione pojedyncze projekty wchodzące w zakres w/w działań. Wyjątek stanowią przedsięwzięcia o charakterze ponadlokalnym, wyróżniające się innowacyjnością, siłą oddziaływania lub pilotażowym charakterem wdrażania, które zostały zaprezentowane w formie odrębnych projektów, a także projekty POKL kontynuowane na podstawie umów zawartych w latach ubiegłych.

Rozdział III

Działania i rezultaty zaplanowane na rok 2015.

Priorytet 1

Kompleksowe wsparcie osób bezrobotnych i pozostających bez zatrudnienia, ze wskazaniem na grupy szczególnego ryzyka i korzystające z pomocy społecznej na rynku pracy oraz profilaktyka bezrobocia.

1. Realizacja działań wspierających dostęp do zatrudnienia mieszkańców regionu powyżej 30 roku życia w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego.

Podmiot zgłaszający zadanie: Wojewódzki Urząd Pracy.

Zgodnie z przyjętym systemem programowania, Regionalny Program Operacyjny od roku 2015 stanowi kluczowe narzędzie wsparcia mieszkańców regionu na rzecz aktywizacji zawodowej, poprawy dostępu do zatrudnienia oraz wsparcia przedsiębiorczości i samozatrudnienia. Instytucją odpowiedzialną za wdrażanie działań w ramach Osi 10 Programu „Otwarty rynek pracy” będzie Wojewódzki

Urząd Pracy. Najważniejszym elementem interwencji będzie wspieranie przejścia od bezrobocia do zatrudnienia. Działania obejmą pomoc w zdobyciu doświadczenia zawodowego, zdolności do zmiany zawodu (mobilności zawodowej), aktywnym poszukiwaniu pracy, podnoszeniu kwalifikacji zawodowych, a także zwiększaniu wewnątrzregionalnej mobilności przestrzennej i realizowane będą zgodnie z identyfikowanym na rynku pracy zapotrzebowaniem na zawody, z uwzględnieniem inteligentnych specjalizacji województwa, wskazanych w regionalnej strategii innowacji. Uczestnicy projektów wyposażeni będą w wiedzę praktyczną, ściśle powiązaną ze zdobytą wiedzą teoretyczną. Realizowane będą również działania służące godzeniu życia zawodowego i osobistego, w tym polegające na zapobieganiu dezaktualizacji kwalifikacji zawodowych rodziców/opiekunów w okresie pełnienia opieki nad osobą zależną (w tym głównie dziećmi), jak również aktywizacji rodziców/opiekunów, którzy chcą powrócić na rynek pracy po okresie sprawowania opieki nad osobą zależną. W ramach tych działań priorytetowo traktowane będą kobiety, które znacznie częściej niż mężczyźni, dotyka problem godzenia pracy z życiem osobistym. W ramach PI realizowane będą również działania EURES.

Rezultaty: Działania zaplanowane do realizacji w roku 2015 będą wdrażane w oparciu o tryb pozakonkursowy przez Powiatowe Urzędy Pracy oraz tryb konkursowy przez wyłonionych beneficjentów. Łączna kwota zaplanowanych środków RPOWŚ, jaką zaangażuje WUP w roku 2015 w realizację powierzonych działań wynosi 25.902.000 zł, w tym:

- 25.902.000 zł na realizację działań w trybie pozakonkursowym przez Powiatowe/Miejski Urzędy Pracy;

- 10.000.000 zł na dofinansowanie projektów wyłonionych w trakcie konkursów, których ogłoszenie i rozstrzygnięcie zaplanowano na II półrocze roku 2015.

W ramach działań pozakonkursowych planuje się objęcie wsparciem co najmniej 2.900 osób bezrobotnych powyżej 30 roku życia w ramach następujących form aktywizacji:

- Staże – co najmniej 1380 osób;
- Prace interwencyjne – co najmniej 420 osób;
- Dotacje na rozpoczęcie działalności gospodarczej w kwocie nieprzekraczającej sześciokrotności przeciętnego wynagrodzenia – minimum 330 osób;
- Dofinansowania do wynagrodzenia osób po 50 roku życia – minimum 38 osób;
- Refundacje kosztów wyposażenia/ doposażenia stanowisk pracy dla pracodawców w stosunku do skierowanych osób bezrobotnych – co najmniej 250 osób;
- Szkolenia podnoszące kwalifikacje zawodowe osób bezrobotnych – minimum 510 osób.

W ramach działań konkursowych planuje się przygotowanie założeń dokumentacji konkursowej, uwzględniając kompleksowe kryteria i zasady wyboru projektów do realizacji. Zostaną określone m.in. kryteria formalne, merytoryczne, wymogi odnośnie grup docelowych, preferowanych form wsparcia, zasad realizacji projektów, ich monitorowania i finansowania. Na II półrocze 2015 planowane jest ogłoszenie pierwszych konkursów na dofinansowanie projektów, których realizacja nastąpi na przestrzeni roku 2015.

W ramach działań pozakonkursowych przewiduje się także możliwość stosowania nowych form i narzędzi aktywizacji wprowadzonych nowelizacją Ustawy o promocji zatrudnienia i instrumentach rynku pracy w roku 2014.

2. Realizacja działań ukierunkowanych na promocję aktywności zawodowej i bezpośrednie wsparcie na rynku pracy osób młodych do 29 roku życia w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój.

Podmiot zgłaszający zadanie: Wojewódzki Urząd Pracy oraz Powiatowe Urzędy Pracy

W styczniu 2015 roku zostało podpisane porozumienie pomiędzy Wojewódzkim Urzędem Pracy i Ministerstwem Infrastruktury i Rozwoju, pełniącym rolę Instytucji Zarządzającej Programem Operacyjnym Wiedza Edukacja Rozwój. Kwota, jaką otrzymało województwo świętokrzyskie na realizację działań w ramach Osi I *Osoby młode na rynku pracy* w latach 2015 – 2020 wynosi 87.011.645 Euro. Program jest jednym z filarów realizacji rządowego programu „Gwarancje dla młodzieży”, zarządzanego przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej.

Wsparcie dla osób młodych do 29 r.ż. (bezrobotnych, biernych zawodowo oraz poszukujących pracy) będzie udzielane zgodnie ze standardami określonymi w *Planie realizacji Gwarancji dla młodzieży w Polsce*, tzn. **w ciągu czterech miesięcy od momentu rejestracji w Urzędzie lub rozpoczęcia udziału w projekcie zostanie zapewniona wysokiej jakości oferta zatrudnienia, dalszego kształcenia, przyuczenia do zawodu lub stażu.** Zgodnie z założeniami *Planu GdM* osoby młode otrzymają wysokiej jakości ofertę wsparcia, obejmującą takie instrumenty i usługi rynku pracy, które zostaną indywidualnie zidentyfikowane jako konieczne dla poprawy sytuacji na rynku pracy lub uzyskania zatrudnienia przez osobę obejmowaną wsparciem. Jakość wsparcia będzie zapewniana poprzez określenie minimalnych wymogów odnoszących się do realizacji przedsięwzięć na rzecz aktywizacji edukacyjno-zawodowej, w tym m.in. w odniesieniu do szkoleń, praktyk, staży, subsydiowanego zatrudnienia oraz promowanych warunków zatrudnienia osób, które otrzymały wsparcie.

Wsparcie indywidualnej i kompleksowej aktywizacji zawodowo-edukacyjnej osób młodych (bezrobotnych, biernych zawodowo oraz poszukujących pracy, w tym także osób niezarejestrowanych w urzędzie pracy) odpowiadać będzie na zidentyfikowane trudności i bariery, jakie młodzi ludzie napotykają w wejściu i utrzymaniu się na rynku pracy. Obejmie ono usługi i instrumenty rynku pracy i opierać się będzie na co najmniej trzech elementach indywidualnej i kompleksowej pomocy (dwa z nich wskazane zostały jako obligatoryjne, trzeci i kolejne – fakultatywne – wybierane są w zależności od potrzeb i możliwości osób, którym udzielane jest wsparcie). W ten sposób zapewniona zostanie wysoka jakość ofert wsparcia realizowanego w ramach POWER w odniesieniu do każdej wspieranej osoby. Powyższe wsparcie będzie realizowane poprzez:

- **instrumenty i usługi rynku pracy służące indywidualizacji wsparcia oraz pomocy w zakresie określenia ścieżki zawodowej (obligatoryjne):**
 - identyfikacja potrzeb osób młodych pozostających bez zatrudnienia oraz
 - diagnozowanie możliwości w zakresie doskonalenia zawodowego, w tym identyfikacja stopnia oddalenia od rynku pracy osób młodych,
 - kompleksowe i indywidualne pośrednictwo pracy w zakresie wyboru zawodu zgodnego z kwalifikacjami i kompetencjami wspieranej osoby lub poradnictwo zawodowe w zakresie planowania rozwoju kariery zawodowej, w tym podnoszenia lub uzupełniania kompetencji i kwalifikacji zawodowych,
- **instrumenty i usługi rynku pracy skierowane do osób, które przedwcześnie opuszczają system edukacji lub osób, u których zidentyfikowano potrzebę uzupełnienia lub zdobycia nowych umiejętności i kompetencji:**
 - kontynuacja nauki dla osób młodych, u których zdiagnozowano potrzebę uzupełnienia edukacji formalnej lub potrzebę potwierdzenia kwalifikacji m.in. poprzez odpowiednie egzaminy,
 - nabywanie, podwyższanie lub dostosowywanie kompetencji i kwalifikacji, niezbędnych na rynku pracy w kontekście zidentyfikowanych potrzeb

osoby, której udzielane jest wsparcie, m.in. poprzez wysokiej jakości szkolenia,

- **instrumenty i usługi rynku pracy służące zdobyciu doświadczenia zawodowego wymaganego przez pracodawców:**

- nabywanie lub uzupełnianie doświadczenia zawodowego oraz praktycznych umiejętności w zakresie wykonywania danego zawodu, m.in. poprzez staże i praktyki spełniające standardy wskazane w Europejskich Ramach Jakości Praktyk i Staży,
- wsparcie zatrudnienia osoby młodej u przedsiębiorcy lub innego pracodawcy, stanowiące zachętę do zatrudnienia, m.in. poprzez pokrycie kosztów subsydiowania zatrudnienia dla osób, u których zidentyfikowano adekwatność tej formy wsparcia, refundację wyposażenia lub doposażenia stanowiska (wyłącznie w połączeniu z subsydiowanym zatrudnieniem),

- **instrumenty i usługi rynku pracy służące wsparciu mobilności międzysektorowej i geograficznej (uwzględniając mobilność zawodową na europejskim rynku pracy za pośrednictwem sieci EURES):**

- wsparcie mobilności międzysektorowej dla osób, które mają trudności ze znalezieniem zatrudnienia w sektorze lub branży, m.in. poprzez zmianę lub uzupełnienie kompetencji lub kwalifikacji pozwalającą na podjęcie zatrudnienia w innym sektorze, m.in. poprzez praktyki, staże i szkolenia, spełniające standardy wyznaczone dla tych usług (np. Europejska i Polska Rama Jakości Praktyk i Staży),
- wsparcie mobilności geograficznej dla osób młodych, u których zidentyfikowano problem z zatrudnieniem w miejscu zamieszkania, m.in. poprzez pokrycie kosztów dojazdu do pracy lub wstępnego zagospodarowania w nowym miejscu zamieszkania, m.in. poprzez finansowanie kosztów dojazdu, zapewnienie środków na zasiedlenie,

- **instrumenty i usługi rynku pracy skierowane do osób niepełnosprawnych:**
 - niwelowanie barier, jakie napotykają osoby młode niepełnosprawne w zakresie zdobycia i utrzymania zatrudnienia, m.in. poprzez finansowanie pracy asystenta osoby niepełnosprawnej, którego praca spełnia standardy wyznaczone dla takiej usługi i doposażenie stanowiska pracy do potrzeb osób niepełnosprawnych.
- **instrumenty i usługi rynku pracy służące rozwojowi przedsiębiorczości i samozatrudnienia:**
 - wsparcie osób młodych w zakładaniu i prowadzeniu własnej działalności gospodarczej poprzez udzielenie pomocy bezzwrotnej (dotacji) na utworzenie przedsiębiorstwa oraz doradztwo i szkolenia umożliwiające uzyskanie wiedzy i umiejętności niezbędnych do podjęcia i prowadzenia działalności gospodarczej, a także wsparcie pomostowe.

W ramach działań pozakonkursowych przewiduje się także możliwość stosowania nowych form i narzędzi aktywizacji wprowadzonych nowelizacją Ustawy o promocji zatrudnienia i instrumentach rynku pracy w roku 2014.

Kwota przeznaczona na realizację projektów w ramach POWER przez WUP wynosi 45.994.500 zł w ramach działań realizowanych w trybie pozakonkursowym przez Powiatowe Urzędy Pracy. Na rok 2015 planowane jest także ogłoszenie pierwszych konkursów na dofinansowanie projektów.

Rezultaty:

Wsparcie w ramach programu otrzyma co najmniej 5.200 osób do 29 roku życia w ramach następujących form aktywizacji:

- Staże – minimum 2.340 osób;
- Szkolenia – min. 884 osoby;
- Prace interwencyjne – co najmniej 780 osób;
- Dotacje na rozpoczęcie działalności gospodarczej – min. 572 osoby;
- Refundacje kosztów wyposażenia stanowisk pracy – min. 416 osób.

3. Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych w ramach środków Funduszu Pracy ze szczególnym uwzględnieniem nowych form i narzędzi aktywizacji wprowadzonych nowelizacją Ustawy o promocji zatrudnienia i instrumentach rynku pracy w roku 2014 .

Podmiot zgłaszający zadanie: Wojewódzki Urząd Pracy oraz Powiatowe Urzędy Pracy

Przedsięwzięcia:

W roku 2015 realizowane będą następujące formy aktywizacji:

- Staże;
- Szkolenia zawodowe prowadzące do podniesienia oraz aktualizacji kwalifikacji;
- Prace interwencyjne;
- Roboty publiczne;
- Jednorazowe środki (dotacje) na podjęcie działalności gospodarczej;
- Refundacje kosztów wyposażenia/doposażenia stanowisk pracy;
- Pośrednictwo pracy lub/i poradnictwo zawodowe;
- Przygotowanie zawodowe w miejscu pracy;
- Prace społecznie użyteczne;
- Nowe formy wsparcia (w tym m.in. bony stażowe, bony na zasiedlenie, bony na zatrudnienie, bony szkoleniowe, granty na telepracę).

Dobór wsparcia zależeć będzie od indywidualnej diagnozy potrzeb każdej osoby bezrobotnej, której dokonuje doradca klienta indywidualnego. Wsparcie otrzyma co najmniej 7 tysięcy osób bezrobotnych. Kwota podstawowa środków Funduszu Pracy, jaką algorytmem otrzymały powiatowe urzędy pracy z terenu województwa na realizację działań aktywizacyjnych w roku 2015 wynosi 65 mln złotych. Preferencje w dostępie do wsparcia będą mieć osoby w szczególnej sytuacji na rynku pracy:

- Bezrobotni do 30 roku życia;

- Osoby długotrwale bezrobotne;
- Bezrobotni powyżej 50 roku życia;
- Bezrobotni korzystający ze świadczeń pomocy społecznej;
- Bezrobotni posiadający co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia lub co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia;
- Bezrobotni niepełnosprawni.

Działania dodatkowe: Wojewódzki Urząd Pracy, na bieżąco analizując sytuację i potrzeby lokalnych rynków pracy, będzie aktywnie wspierał samorządy powiatowe w pozyskiwaniu dodatkowych środków z „rezerwy” Ministra Pracy i Polityki Społecznej na promocję zatrudnienia, łagodzenie skutków bezrobocia i aktywizację zawodową z przeznaczeniem na realizację **dodatkowych projektów finansowanych z w/w rezerwy.**

Zgodnie z Zasadami ubiegania się o środki rezerwy Funduszu Pracy na finansowanie programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej w 2015 **wydanymi przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej środki rezerwy mogą być przeznaczone na realizację:**

- Programów aktywizacji zawodowej osób zwolnionych z pracy z przyczyn niedotyczących pracowników;
- Programów związanych z aktywizacją bezrobotnych na terenach, na których w 2015 roku miały miejsce klęski żywiołowe;
- Programów aktywizacji bezrobotnych do 30 roku życia;
- Programów aktywizacji bezrobotnych powyżej 50 roku życia;
- Programów aktywizacji bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy;
- Wspierania i tworzenia spółdzielni socjalnych;
- programów dla bezrobotnych rodziców powracających na rynek pracy oraz bezrobotnych sprawujących opiekę nad osobą zależną;

- programów realizacji robót publicznych w regionach wysokiego bezrobocia;
- programów specjalnych (uwzględniających tzw. specyficzne formy wspierania zatrudnienia);
- programów aktywizacji zawodowej repatriantów;
- programów aktywizacji zawodowej cudzoziemców objętych ochroną międzynarodową;
- innych programów, których realizacja wynikać będzie z diagnozy bieżących potrzeb rynku pracy.

W wyborze projektów do realizacji, na etapie oceny dokonywanej przez Wojewódzki Urząd Pracy, decydujące znaczenie będzie mieć:

- Rzetelność wykonanej analizy potrzeb lokalnego rynku pracy oraz trafność zaproponowanych działań – max. 15 pkt,
- Planowana efektywność zatrudnieniowa– max. 30 pkt,
- Planowana efektywność kosztowa– max. 30 pkt
- Udział innych instytucji oraz partnerów w realizacji programu– max. 15 pkt,
Zróżnicowanie form aktywizacji przewidzianych w planie– max. 10 pkt.

4. Szczególne wsparcie mieszkańców obszarów wiejskich w ramach programu regionalnego opracowanego przez Wojewódzki Urząd Pracy na terenie 6 powiatów o największej intensyfikacji bezrobocia na wsi .

Podmiot zgłaszający zadanie: Wojewódzki Urząd Pracy oraz Powiatowe Urzędy Pracy w Busku – Zdroju, Kazimierzy Wielkiej, Kielcach, Opatowie, Staszowie, Włoszczowie

W dniu 8 stycznia 2015 roku Wojewódzki Urząd Pracy podpisał z sześcioma powiatowymi urzędami pracy z terenu województwa porozumienie w sprawie realizacji Programu regionalnego na rzecz aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych zamieszkałych na wsi.

Celem przedsięwzięcia jest złagodzenie utrzymującego się od lat, wysokiego wskaźnika bezrobocia na wsi. **Program wesprze 600 mieszkańców terenów wiejskich z powiatów: buskiego, kazimierskiego, kieleckiego, opatowskiego, staszowskiego i włoszczowskiego**, gdzie bezrobocie osiągnęło najwyższy poziom w Świętokrzyskiem.

Rezultaty:

Na realizację programu przeznaczona została kwota **6 mln 600 tys. zł**, z której sfinansowane będą m.in.: dotacje na rozpoczęcie działalności gospodarczej, staże, szkolenia oraz koszty doposażenia lub wyposażenia miejsca pracy. Efektem realizacji Programu będzie **zdobycie zatrudnienia przez ponad 60% jego uczestników**. Realizacja inicjatywy potrwa do końca 2015 roku.

5. Monitorowanie regionalnego rynku pracy i prognozowanie popytu na pracę w celu optymalnego dopasowania oferty aktywizacyjnej do potrzeb rynku pracy.

Podmiot zgłaszający zadanie: Wojewódzki Urząd Pracy

Przedsięwzięcia:

- Realizacja badania pracodawców województwa świętokrzyskiego obejmującego:
 - Określenie zapotrzebowania na zawody i kwalifikacje w regionie w perspektywie do końca roku 2016;
 - Analizę potencjału pracowników i czynników wpływających na ich aktywność zawodową z punktu widzenia pracodawców, ze szczególnym uwzględnieniem pracowników 45 plus;

- Analizę postaw pracodawców w zakresie inwestowania w rozwój zasobów ludzkich ze szczególnym uwzględnieniem rozwoju pracowników 45 plus.
- Analiza skuteczności oddziaływania na rynek pracy aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu;
- Prognoza zatrudnienia w województwie do roku 2020 opracowana na podstawie wyników projektu „*Analiza procesów zachodzących na polskim rynku pracy i w obszarze integracji społecznej w kontekście prowadzonej polityki gospodarczej*” (POKL Priorytet 1, Działanie 1.1 Wsparcie systemowe instytucji rynku pracy, realizator: Centrum Rozwoju Zasobów Ludzkich oraz Instytut Pracy i Spraw Socjalnych).

Rezultaty:

Upowszechnienie opracowań i raportów z badań służących właściwemu ukierunkowaniu instytucji i środków publicznych w zakresie ograniczania deficytów kompetencyjnych na poziomie lokalnym i regionalnym.

6. Rozwój form aktywnej integracji oraz upowszechnianie pracy socjalnej w ramach Priorytetu VII Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki.

Podmiot zgłaszający zadanie: Świętokrzyskie Biuro Rozwoju Regionalnego, Caritas Diecezji Kieleckiej

W ramach Priorytetu VII podejmowane będą przede wszystkim działania zmierzające do ułatwienia dostępu do rynku pracy osobom zagrożonym wykluczeniem społecznym: niepełnosprawnym, długotrwale bezrobotnym, imigrantom, opuszczającym placówki opieki zastępczej czy zakłady karne. Efektem podejmowanych działań ma być przywrócenie tych osób na rynek pracy, stworzenie możliwości zatrudnienia oraz ich integracja ze społeczeństwem. Istotną rolę będzie w tym zakresie odgrywać sektor ekonomii społecznej:

organizacje pozarządowe, spółdzielnie pracy, spółdzielnie socjalne. Takie formy zatrudnienia łączą cele społeczne z ekonomicznymi i stanowią skuteczny instrument aktywizacji osób doświadczających trudności związanych z wejściem i utrzymaniem się na rynku pracy. Wsparciem zostaną również objęte inicjatywy ukierunkowane na podnoszenie zdolności do zatrudnienia, zwiększanie mobilności i aktywności społecznej mieszkańców i rozwój lokalnych inicjatyw na obszarach wiejskich.

Ustalone na rok 2015 przez ŚBRR kryteria wyboru projektów zakładają objęcie kontraktami socjalnymi co najmniej 50% nowych uczestników w odniesieniu do roku poprzedzającego. Ma to na celu zapewnienie dostępu do wsparcia jak największej liczbie nowych uczestników i objęcie ich kontraktami socjalnymi jako najczęściej stosowanym narzędziem pracy z klientem służącym ich aktywizacji społecznej i zawodowej. **Wymogiem jest także ścisła współpraca ośrodków pomocy społecznej z powiatowymi urzędami pracy** w zakresie aktywizacji zawodowej uczestników projektu oraz konsultowania grup docelowych i instrumentów wsparcia.

Działania w tym zakresie prowadzone będą w ramach projektów systemowych Poddziałania 7.1.1 „Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji przez ośrodki pomocy społecznej” oraz Poddziałania 7.1.2 „Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji przez Powiatowe Centra Pomocy Rodzinie”.

Kwota wydatków na rok 2015 w zakresie realizacji Priorytetu VII POKL „Promocja integracji społecznej” wynosi:

- Na Poddziałanie 7.1.1 „Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji przez ośrodki pomocy społecznej” – 11.250.000,00 zł (projekty kontynuowane plus projekty, których realizacja rozpocznie się w roku 2015);
- Na Poddziałanie 7.1.2 „Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji przez Powiatowe Centra Pomocy Rodzinie” - 3.750.000,00 zł (projekty

kontynuowane plus projekty, których realizacja rozpocznie się w roku 2015).

Przedsięwzięcia:

- **Działalność sieci Klubów Integracji społecznej** w Kielcach, Busku – Zdroju, Jędrzejowie, Szczekocinach i Sędziszowie w zakresie poradnictwa zawodowego, zajęć edukacyjnych, poradnictwa socjalnego i terapeutycznego, poradnictwa psychologicznego, warsztatów zawodowych (m.in. stolarskich, remontowo – budowlanych, w zakresie opieki domowej, krawieckich, cateringowo – porządkowych), zajęć informatycznych i przyznawania świadczeń integracyjnych;
- **Kontynuacja projektu „Czas na zmiany – reintegracja społeczna i zawodowa osób zagrożonych wykluczeniem społecznym”** w Klubach Integracji Społecznej Caritas Kielce: doradztwo zawodowe, warsztaty komputerowe, szkolenia językowe z języka niemieckiego i angielskiego, szkolenia dla doradców zawodowych z zakresu pośrednictwa pracy;
- **Lokalne Grupy Solidarnościowe jako nowa metoda wsparcia w obszarze integracji społecznej:** prowadzenie warsztatów przedsiębiorczości, szkolenia, materiały i konferencja upowszechniająca nową metodę;
- **Kontynuacja projektu „Nowe jutro – program reintegracji zawodowej i społecznej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym w CIS Caritas Kielce”:**
 - Zajęcia edukacyjne – język angielski, niemiecki, informatyka;
 - Doradztwo zawodowe indywidualne i grupowe;
 - Doradztwo specjalistyczne – socjalne, prawne, księgowo – podatkowe;
 - Poradnictwo psychologiczne;
 - Warsztaty zawodowe (krawieckie, remontowo – budowlane, stolarskie, opieki domowej, cateringowo – porządkowe)
 - Wsparcie dodatkowe: ubezpieczenie, posiłki, zwrot kosztów dojazdu.

- **Kontynuacja projektu „Szansa na aktywność BIS”:**
 - Zajęcia terapeutyczno – ruchowe;
 - Poradnictwo psychologiczne;
 - Doradztwo zawodowe;
 - Treningi umiejętności społecznych;
 - Grupy wsparcia.

Rezultaty:

- Liczba klientów instytucji pomocy społecznej, którzy zakończyli udział w projektach dotyczących aktywnej integracji w od początku wdrażania Programu do końca 2015 roku: 19.100 osób, w tym 10.500 osób z obszarów wiejskich;
- Liczba klientów instytucji pomocy społecznej objętych kontraktami socjalnymi w ramach realizowanych projektów: 21.900.
- Odsetek klientów instytucji pomocy społecznej, którzy zostali objęci kontraktami socjalnymi – 26%.
- **W zakresie projektów Caritas Diecezji Kieleckiej:** objęcie wsparciem przez Kluby Integracji Społecznej minimum 1.800 osób, wsparcie 44 osób projektem „Czas na zmiany – reintegracja społeczna i zawodowa osób zagrożonych wykluczeniem społecznym”, 43 osób bezrobotnych projektem „Nowe jutro – program reintegracji zawodowej i społecznej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym w CIS Caritas Kielce” oraz 230 osób niepełnosprawnych projektem „Szansa na aktywność BIS”. Udzielenie pomocy w zakresie niepełnego zatrudnienia, rehabilitacji ruchowej i poradnictwa 42 osobom niepełnosprawnym poprzez działalność Zakładu Aktywności Zawodowej.

7. Wsparcie rozwoju instytucji pomocy i integracji społecznej rozwijające współpracę z publicznymi służbami zatrudnienia na rzecz przeciwdziałania bezrobociu i wykluczeniu społecznemu w ramach projektu „Współpraca i kwalifikacje kadr gwarancją skutecznej pomocy”.

Podmiot zgłaszający zadanie: Urząd Marszałkowski Województwa Świętokrzyskiego – Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej

Działania w ramach priorytetu VII POKL zaplanowane do realizacji w roku 2015 przez Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w trybie systemowym obejmują:

- Szkolenia oraz specjalistyczne doradztwo dla kadr instytucji pomocy i integracji społecznej oraz kadr prowadzących pracę z rodziną, działających na terenie regionu, powiązane bezpośrednio z potrzebami oraz ze specyfiką realizowanych zadań, w szczególności dotyczące działań w zakresie aktywnej integracji i pracy socjalnej;
- Rozwój dialogu, partnerstwa publiczno – społecznego oraz współpracy na rzecz przeciwdziałania zjawisku wykluczenia społecznego na gruncie regionalnym;
- Prowadzenie, publikowanie i upowszechnianie badań i analiz z zakresu polityki społecznej w regionie;
- Realizacja wspólnych szkoleń dla kadr pomocy społecznej oraz kadr prowadzących pracę z rodziną oraz pracowników publicznych służb zatrudnienia w zakresie współdziałania tych instytucji;
- Dofinansowanie kosztów utworzenia i działania Zakładów Aktywności Zawodowej na terenie regionu

Kwota planowanych wydatków na rok 2015: 5.342.016 zł, w tym: 343.057 - budżet województwa, 4.683.267 – PFRON, 260.219 – środki organizatorów, 55.473 – POKL.

Rezultaty:

- Objęcie wsparciem w ramach dofinansowania kosztów utworzenia i działania Zakładów Aktywności Zawodowej 233 osób, w tym 166 osób niepełnosprawnych.
- Podniesienie kompetencji kadr pomocy i integracji społecznej oraz publicznych służb zatrudnienia w odniesieniu do 330 pracowników;
- Objęcie wsparciem doradczym 50 instytucji pomocy i integracji społecznej w regionie.

8. Działania sprzyjające utrzymaniu aktywności zawodowej w ramach priorytetu inwestycyjnego 8vi „Aktywne i zdrowe starzenie się” Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego.

Podmiot zgłaszający zadanie: Urząd Marszałkowski Województwa Świętokrzyskiego – Departament Wdrażania Europejskiego Funduszu Społecznego

Działania w ramach tego priorytetu kierowane będą do osób w wieku aktywności zawodowej, w tym osób pracujących oraz biernych zawodowo z powodu stanu zdrowia w szczególności osób w wieku 50 plus. Planowane typy projektów:

- **Przeciwdziałanie przedwczesnemu opuszczaniu rynku pracy przez osoby w wieku aktywności zawodowej, szczególnie ze względów zdrowotnych:**
 - wdrożenie programów zdrowotnych ukierunkowanych na eliminowanie zdrowotnych czynników ryzyka w miejscu pracy, w tym z zakresu ergonomii pracy,
 - wdrożenie programów przekwalifikowania pracowników długotrwale pracujących w warunkach negatywnie wpływających na zdrowie, przygotowujące do kontynuowania pracy na innych stanowiskach o mniejszym obciążeniu dla zdrowia,

- wdrożenie programów zdrowotnych dla osób zagrożonych przerwaniem **aktywności zawodowej** ze względów zdrowotnych (w zakresie wykraczającym poza finansowanie w ramach systemu powszechnego ubezpieczenia zdrowotnego),
- wdrożenie programów zdrowotnych dotyczących rehabilitacji medycznej w zakresie grup schorzeń będących najczęstszą przyczyną **dezaktywizacji zawodowej**, tj. m.in. rehabilitacji kardiologicznej, neurologicznej, psychiatrycznej, onkologicznej, pulmonologicznej oraz rehabilitacji narządów ruchu, rehabilitacji chorób zawodowych, ułatwiających powroty do pracy oraz umożliwiających wydłużenie aktywności zawodowej.

Rezultaty:

W II półroczu roku 2015 zostaną ogłoszone pierwsze konkursy na dofinansowanie projektów w ramach Priorytetu inwestycyjnego 8vi „**Aktywne i zdrowe starzenie się**”. Obecny stan opracowania dokumentów programowych uniemożliwia zaplanowanie konkretnych efektów oraz kwot przeznaczonych na realizację projektów.

9. Działania sprzyjające równości w dostępie do zatrudnienia i usług rynku pracy w ramach priorytetu inwestycyjnego 9i „Aktywne włączenie, w tym z myślą o promowaniu równych szans oraz aktywnego uczestnictwa i zwiększaniu szans na zatrudnienie” Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego.

**Podmiot zgłaszający zadanie: Urząd Marszałkowski Województwa Świętokrzyskiego
– Departament Wdrażania Europejskiego Funduszu Społecznego**

W ramach priorytetu inwestycyjnego realizowane będą zindywidualizowane i kompleksowe działania prowadzące do poprawy poziomu aktywności

zawodowej osób i rodzin wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym. W tym celu niezbędne jest wsparcie instrumentów i narzędzi aktywnej integracji na rzecz osób doświadczających wykluczenia w wymiarze zawodowym, społecznym, zdrowotnym czy edukacyjnym, zmierzających do eliminacji barier w procesie aktywizacji społeczno-zawodowej i prowadzących do zmniejszenia ryzyka zjawiska wykluczenia. Preferowane będą inicjatywy integrujące usługi różnych służb publicznych, w szczególności instytucji pomocy społecznej i rynku pracy, a także organizacji obywatelskich na rzecz włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa. Działania w ramach priorytetu ukierunkowane będą na potrzeby osób w trudnej sytuacji na rynku pracy tj. osób z niepełnosprawnościami, starszych a także kobiet.

Działania te przyczynią się do realizacji celu szczegółowego priorytetu poprzez zwiększenie aktywności w poszukiwaniu pracy, podnoszeniu kwalifikacji i zatrudnieniu wśród grup docelowych. Rezultatem tego będzie ograniczenie ryzyka wykluczenia społecznego oraz zwiększanie szans na zatrudnienie osób wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Przedsięwzięcia:

- narzędzia oraz formy aktywnej integracji i pracy socjalnej w szczególności kontrakty socjalne, programy aktywności lokalnej, programy integracji społecznej i zawodowej osób z niepełnosprawnościami;
- kursy, szkolenia i inne zajęcia umożliwiające nabycie, podniesienie lub zmianę kwalifikacji i kompetencji zawodowych;
- aktywizacja zawodowa poprzez staże, subsydiowane zatrudnienie, zatrudnienie wspomagane dla osób z niepełnosprawnościami oraz działania wspierające w tym poradnictwo zawodowe, pośrednictwo pracy, trener pracy;

- reintegracja społeczna i zawodowa realizowana przez Warsztaty Terapii Zajęciowej, Zakłady Aktywności Zawodowej, Kluby Integracji Społecznej i Centra Integracji Społecznej,
- terapia oraz poradnictwo indywidualne i grupowe (w tym psychologiczne i psychospołeczne) wspierające umiejętności społeczne i zawodowe umożliwiające powrót do życia społecznego, w tym aktywizację zawodową i powrót na rynek pracy,
- wsparcie środowiskowe na rzecz integracji zawodowej i społecznej (m.in. działania związane z animacją lokalną, streetworkingiem, coachingiem, trenowaniem pracy) z uwzględnieniem wolontariatu.

Rezultaty:

W II półroczu roku 2015 zostaną ogłoszone pierwsze konkursy na dofinansowanie projektów w ramach Priorytetu inwestycyjnego 9i „**Aktywne włączenie, w tym z myślą o promowaniu równych szans oraz aktywnego uczestnictwa i zwiększaniu szans na zatrudnienie**”. Obecny stan opracowania dokumentów programowych uniemożliwia zaplanowanie konkretnych efektów oraz kwot przeznaczonych na realizację projektów.

10. Działania na rzecz aktywizacji zawodowej i społecznej młodzieży, w tym młodzieży zagrożonej wykluczeniem społecznym, realizowane przez Ochotnicze Hufce Pracy.

Podmiot zgłaszający zadanie: Świętokrzyska Komenda Wojewódzka Ochotniczych Hufców Pracy

Wśród działań zaplanowanych do realizacji przez ŚKWOHP znajdują się zarówno działania statutowe, jak również nowe przedsięwzięcia w ramach programu

„Gwarancje dla Młodzieży”. Są one kierowane przede wszystkim do młodych ludzi z różnych względów niezarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy, ze szczególnym uwzględnieniem tzw. młodzieży NEET, tj. niezatrudnionej, nie uczącej się w formach szkolnych oraz nie korzystającej z pozaszkolnych form kształcenia i podnoszenia kwalifikacji w ramach kursów i szkoleń. W roku 2015 przewidziano do realizacji:

- **Projekt systemowy „Pomysł na siebie”** uwzględniający prowadzenie kwalifikacyjnych kursów zawodowych, zajęć z doradcą zawodowym, realizację kursów prawa jazdy kat. B, języka angielskiego oraz kursów ECDL;
- **Projekt systemowy „Równi na rynku pracy”** zakładający:
 - Poradnictwo zawodowe w formach indywidualnych i grupowych;
 - Wsparcie udzielane zależnie od potrzeb wskazanych w diagnozie indywidualnej – konsultacje psychologiczne, pedagogiczne lub inne konsultacje społeczne w formie indywidualnej;
 - Szkolenia zawodowe, w tym kursy przekwalifikowujące lub doskonalące, wraz z kosztem badań lekarskich oraz kosztem egzaminu kwalifikacyjnego w instytucji zewnętrznej;
 - Szkolenia w zakresie umiejętności poszukiwanych przez pracodawców, w tym z zakresu kompetencji miękkich oraz językowych, cyfrowych i innych, np. kursy prawa jazdy;
 - Staże zawodowe u pracodawców (wraz ze stypendium dla uczestników staży i dodatkami do wynagrodzeń dla opiekunów staży z ramienia zakładów pracy, premii dla pracodawców za utrzymanie uczestnika w zatrudnieniu przez co najmniej 6 miesięcy);
 - Nauka aktywnego poszukiwania pracy (zajęcia aktywizacyjne, warsztaty z zakresu umiejętności poszukiwania pracy, konsultacje indywidualne, dostęp do informacji i elektronicznych baz danych służących uzyskaniu umiejętności poszukiwania pracy);

- Wsparcie towarzyszące w trakcie realizacji projektu w postaci wyżywienia, dofinansowania dojazdów, ubezpieczenia NNW, refundacji kosztów opieki nad dzieckiem w czasie uczestnictwa w projekcie.
- Pomoc młodzieży zagrożonej bezrobociem i marginalizacją społeczną poprzez:
 - Działalność Młodzieżowych Biur Pracy oraz Punktów Pośrednictwa Pracy;
 - Doradztwo zawodowe i informację zawodową dla młodzieży uczącej się i poszukującej pracy w formach indywidualnych i zbiorowych (Mobilne Centrum Informacji Zawodowej oraz Młodzieżowe Centra Kariery);
 - Szkolenia podnoszące kwalifikacje zawodowe, mające na celu przygotowanie młodych ludzi do podjęcia pracy w poszczególnych zawodach (Ośrodki Kształcenia Zawodowego, Regionalny Ośrodek Szkolenia Zawodowego Młodzieży)
 - Refundacja wynagrodzeń oraz składek od wynagrodzeń młodocianych pracowników zatrudnionych przez pracodawców na podstawie umowy o pracę w celu przygotowania zawodowego i nauki zawodu;
 - Warsztaty aktywnego poszukiwania pracy oraz indywidualne i grupowe zajęcia aktywizacyjne organizowane w ramach Klubów Pracy OHP;
 - Pośrednictwo pracy w skali międzynarodowej w ramach sieci EURES.

Rezultaty:

- Objęcie działaniami aktywizacyjnymi 60 uczestników projektu systemowego „Pomysł na siebie” oraz 120 uczestników projektu „Równi na rynku pracy”. Podjęcie zatrudnienia przez co najmniej 20% uczestników i objęcie wsparciem psychologiczno – doradczym minimum 90% z nich.

- Objęcie wsparciem w zakresie pośrednictwa pracy 6.500 młodych osób z terenu województwa;
- Pozyskanie 8.000 miejsc pracy, podjęcie zatrudnienia przez 5.500 uczniów i podopiecznych OHP;
- Zorganizowanie 10 edycji targów pracy OHP oraz 50 giełd pracy we wszystkich powiatach na przestrzeni 2015 roku;
- Objęcie wsparciem co najmniej 20.000 osób w ramach działalności Mobilnego Centrum Informacji Zawodowej OHP w Kielcach, którzy skorzystają z oferty podczas sesji wyjazdowych oraz stacjonarnych;
- Przeszkolenie co najmniej 250 osób bezrobotnych przez Ośrodki Szkolenia Zawodowego OHP, zorganizowanie 30 szkoleń dla 150 osób;
- Objęcie refundacją wynagrodzeń 2.800 młodocianych pracowników na łączną kwotę 5.300.000,00 zł.
- Efektywne objęcie usługą międzynarodowego pośrednictwa pracy EURES co najmniej 100 osób.

11. Wsparcie osób o utrudnionym dostępie do zatrudnienia w ramach działań Zakładu Doskonalenia Zawodowego w Kielcach.

Podmiot zgłaszający zadanie: Zakład Doskonalenia Zawodowego w Kielcach

Przedsięwzięcia:

- **Projekt „Nowy zawód – staż – praca”.** Działania w projekcie koncentrują się na nabywaniu nowych kompetencji zawodowych przez osoby młode pozostające bez zatrudnienia, a także nabywaniu doświadczenia zawodowego poprzez staże i praktyki oraz opanowanie umiejętności poruszania się po rynku pracy.
- **Projekt „Otwórzmy przed nimi życie”** – kierowany do osób niepełnosprawnych, niezatrudnionych w wieku 15 – 30 lat. Ma na celu

zwiększenie samodzielności zawodowej osób niepełnosprawnych na rynku pracy poprzez podniesienie kwalifikacji potrzebnych na rynku pracy.

Rezultaty:

- Podniesienie samooceny i potencjału zawodowego co najmniej 40 osób niepełnosprawnych w ramach projektu „Otwórzmy przed nimi życie”;
- Objęcie wsparciem w zakresie szkoleń, poradnictwa, staży i praktyk 72 uczestników projektu „Nowy zawód – staż – praca” i zdobycie zatrudnienia przez co najmniej 40% z nich;
- Objęcie usługami poradnictwa zawodowego i pośrednictwa pracy poprzez Agencję Zatrudnienia ZDZ Kielce co najmniej 600 osób.

12. Kontynuacja działań skierowanych do osób pozostających bez zatrudnienia w ramach ostatniej fazy realizacji Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki.

Podmiot zgłaszający zadanie: Staropolska Izba Przemysłowo – Handlowa, Krajowe Stowarzyszenie Wspierania Przedsiębiorczości.

W roku 2015 dobiega końca rzeczowa realizacja projektów w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki. Dotyczy to wyłącznie projektów realizowanych na podstawie umów podpisanych w latach ubiegłych – kolejne umowy na dofinansowanie projektów w trybie konkursowym nie będą podpisywane.

Działania i rezultaty:

- Projekt „Moja szansa – praca” – Działanie 7.2.1 POKL realizowany przez Staropolską Izbę Przemysłowo – Handlową - objęcie wsparciem 36 uczestników – osób pozostających bez zatrudnienia, zagrożonych wykluczeniem społecznym;
- Projekt „Wspólnie przeciwdziałamy bezrobociu – subsydiowane zatrudnienie II edycja” – Działanie 6.1.1 POKL realizowany przez

- Staropolską Izbę Przemysłowo – Handlową - objęcie wsparciem 78 uczestników – osób pozostających bez zatrudnienia,
- Projekt „Nowa praca lub własna firma – wsparcie zwolnionych pracowników II edycja” – Działanie 8.1.2 POKL realizowany przez Staropolską Izbę Przemysłowo – Handlową - objęcie wsparciem 46 uczestników – osób pozostających bez zatrudnienia,
 - Inicjatywa Staropolskiej Izby Przemysłowo – Handlowej – projekt dotyczący samozatrudnienia, obejmujący doradztwo, szkolenia, wsparcie finansowe, wsparcie pomostowe – pomoc 100 uczestnikom,
 - Inicjatywa Staropolskiej Izby Przemysłowo – Handlowej – projekt dotyczący subsydiowanego zatrudnienia, obejmujący doradztwo, szkolenia, wsparcie finansowe, wyposażenie/doposażenie stanowisk pracy dla osób bezrobotnych zatrudnianych przez pracodawców – pomoc 100 uczestnikom.
 - Projekt Krajowego Stowarzyszenia Wspierania Przedsiębiorczości w ramach Działania 6.1.1 POKL – realizacja staży zawodowych dla osób pozostających bez zatrudnienia, posiadających lekki bądź umiarkowany stopień niepełnosprawności – skierowanie na staż 59 osób i uzyskanie zatrudnienia przez 12 osób.

13. Podnoszenie efektywności pośrednictwa pracy w wymiarze międzynarodowym poprzez doskonalenie i rozwój systemu EURES.

Podmiot zgłaszający zadanie: Wojewódzki Urząd Pracy.

Przedsięwzięcia:

- Realizacja projektów rekrutacyjnych w wybranych branżach w krajach UE/EOG oraz informowanie o ofertach pracy za pośrednictwem lokalnych mediów, Internetu, urzędów pracy, itp.

- Prowadzenie zajęć warsztatowych oraz spotkań informacyjno-doradczych dla osób zainteresowanych pracą za granicą poświęconych przedstawieniu dostępnych ofert pracy oraz warunków życia w krajach UE.
- Prowadzenie stoisk EURES podczas imprez targowo-wystawienniczych oraz Dni Karier.
- Prowadzenie działań promocyjnych nt. EURES i tematyki europejskiego rynku pracy.

Rezultaty:

Objęcie Działaniami w zakresie pośrednictwa pracy, doradztwa i informacji co najmniej 5.000 mieszkańców regionu.

14. Realizacja działań z zakresu koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego ułatwiających uzyskanie świadczeń osobom bezrobotnym powracającym z zagranicy .

Koordynacja systemów zabezpieczenia społecznego jest działaniem wychodzącym naprzeciw potrzebom bezrobotnym, chcącym potwierdzić okresy ubezpieczenia, zatrudnienia lub pracy na własny rachunek za granicą, a także chcącym uzyskać transfer zasiłku dla bezrobotnych po zakończeniu pracy na terenie państw Europejskiego Obszaru Gospodarczego oraz Szwajcarii do Polski.

Podmiot zgłaszający zadanie: Wojewódzki Urząd Pracy.

Rezultaty:

Przyjęcie i sfinalizowanie co najmniej 650 spraw z zakresu koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego, w tym transferu zasiłków osobom powracającym z zagranicy.

15. Wsparcie osób niepełnosprawnych w ramach działań podejmowanych przez Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

Podmiot zgłaszający zadanie: Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

Przedsięwzięcia (programy):

- „Wyrównywanie różnic między regionami”
- „Junior”
- Zadania zlecane w ramach art. 36 Ustawy
- Dofinansowanie kosztów szkoleń języka migowego
- Zwrot kosztów budowy obiektów i pomieszczeń zakładu, transportowych i administracyjnych art. 32 ustawy
- „Aktywny samorząd” moduł I

Rezultaty:

Na obecnym etapie przygotowania programów Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych poinformował o braku możliwości wskazania ich rezultatów.

Priorytet 2

Wysoko wykwalifikowane i elastyczne kadry regionalnej gospodarki.

1. Uruchomienie regionalnej platformy usług rozwojowych dla przedsiębiorców w formie Podmiotowego Systemu Finansowania Usług Rozwojowych (PSF).

Podmiot zgłaszający zadanie: Wojewódzki Urząd Pracy, Urząd Marszałkowski Województwa Świętokrzyskiego – Departament Wdrażania Europejskiego Funduszu Społecznego

Uruchamiana w roku 2015 w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego platforma umożliwi realizację działań dostosowawczych wśród kadry zarządzającej i pracowników świętokrzyskich przedsiębiorstw. Znajdą się na niej oferty szkoleń i kursów, studiów podyplomowych, doradztwa i *coachingu*, z których będą mogli korzystać wszyscy przedsiębiorcy chcący podnosić kompetencje swoich pracowników. Przedsiębiorcy, którzy spełnią kryteria określone w planie działania, będą mogli liczyć na refundację poniesionych wydatków na poziomie od 50% do 70% łącznych kosztów usługi. Wsparcie skierowane będzie wyłącznie do przedsiębiorstw sektora MŚP, ponieważ to one napotykają na największe bariery w dostępie do usług rozwojowych. Rezultatem działań będzie wzrost adaptacyjności i poprawa funkcjonowania MŚP. Wsparcie procesów adaptacyjnych przedsiębiorstw ukierunkowane będzie na dostosowanie do zmian gospodarczych i zapotrzebowania rynku, a także na działania z zakresu podnoszenia kompetencji i kwalifikacji pracowników, stanowiące element strategii rozwoju przedsiębiorstwa. **Działania te realizowane będą w oparciu o system popytowy w ramach regionalnego Podmiotowego Systemu Finansowania Usług Rozwojowych (PSF).** Założeniem PSF jest umożliwienie przedsiębiorcom świadomego i swobodnego dokonywania wyboru usług rozwojowych, które służyć mają rozwojowi przedsiębiorstwa i odpowiadać na jego potrzeby. W PSF realizowane będą zarówno pojedyncze jak i kompleksowe usługi, połączone z diagnozą potrzeb rozwojowych przedsiębiorstw. **PSF będzie zintegrowany z Rejestrem Usług Rozwojowych (RUR) prowadzonym przez PARP.** Wybór usług rozwojowych zostanie ograniczony jedynie do usług wpisanych do RUR. W PSF zostanie wybrany podmiot pełniący rolę operatora w systemie, którego zadaniem będzie w szczególności zapewnienie dostępności do usług na terenie całego regionu, rekrutacja przedsiębiorstw, pomoc w wyborze odpowiedniej usługi, zawieranie i rozliczanie umów z przedsiębiorstwami. PSF będzie wymagał zaangażowania przedsiębiorców w realizowane usługi rozwojowe i podnoszenie kwalifikacji pracowników, poprzez konieczność poniesienia części kosztów

realizowanych usług. **Wsparcie w PSF zostanie skoncentrowane na obszarach i branżach najbardziej istotnych z punktu widzenia rozwoju regionu, o najwyższym potencjale do tworzenia nowych miejsc pracy** (z uwzględnieniem jednolitej metodologii wskazywania tych branż, określonej przez ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego). Będą one wskazywane w oparciu o regionalne badania i analizy **z uwzględnieniem inteligentnych specjalizacji regionu**. Wsparcie skoncentrowane będzie na usługach najbardziej skutecznych z punktu widzenia potrzeb MŚP (w szczególności szkoleniowych i doradczych). W ramach PSF nie będzie możliwości finansowania seminariów i konferencji. Za pomocą dodatkowych kryteriów promowana będzie aktualizacja i podnoszenie kompetencji i kwalifikacji zawodowych wśród pracowników wymagających szczególnego wsparcia, w tym osób powyżej 50 r. życia i z niskimi kwalifikacjami. Interwencja uwzględni również możliwość rozwijania miejsc pracy w „białym sektorze” oraz „srebrnej i „zielonej gospodarce” (realizacja tych działań i ich zakres będzie uzależniony od przeprowadzonej analizy zapotrzebowania, wyniki analizy będą brane pod uwagę podczas formułowania kryteriów wyboru projektów).

Interwencja PI stanowi wkład w realizację celu Europy 2020 - podnoszenie wskaźnika zatrudnienia osób w wieku 20 - 64 lata. Jak również w realizację celu szczegółowego Strategii Rozwoju Kapitału Ludzkiego - wzrost zatrudnienia.

Przedsięwzięcia i rezultaty:

W ramach tego typu przedsięwzięć przedsiębiorstwa sektora MŚP oraz ich pracownicy będą mogli realizować usługi dostępne w Rejestrze Usług Rozwojowych (RUR), w tym:

- usługi rozwojowe dla przedsiębiorstw obejmujące np. doradztwo biznesowe, mentoring, asystę w prowadzeniu działalności gospodarczej,

- usługi rozwojowe dla pracowników wspierające rozwój i dostosowywanie kwalifikacji i kompetencji, zgodnie ze zdiagnozowanymi potrzebami przedsiębiorstwa (np. ogólne i specjalistyczne szkolenia).

Usługi dostępne w systemie będą certyfikowane, a ich jakość będzie podlegać bieżącej weryfikacji przez operatora systemu. W II półroczu 2015 roku Wojewódzki Urząd Pracy wyłoni w drodze konkursu operatora Podmiotowego Systemu Finansowania Usług. Operatorem PSF mogą być wszystkie podmioty z wyłączeniem osób fizycznych (nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie przepisów odrębnych).

Środki przewidziane na wdrożenie i obsługę systemu w latach 2015 – 2020: 17.647.058 Euro.

2. Działania podnoszące potencjał innowacyjności regionu poprzez inwestycje w kadry w ramach projektu „Perspektywy RSI Świętokrzyskie – IV etap” Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki .

Podmiot zgłaszający zadanie: Wojewódzki Urząd Pracy, Urząd Marszałkowski Województwa Świętokrzyskiego – Departament Polityki Regionalnej – Oddział ds. Innowacji i Transferu Wiedzy

Projekt jest czwartym etapem projektu systemowego pn.: „Perspektywy RSI Świętokrzyskie”, współfinansowanego przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego – Program Operacyjny Kapitał Ludzki, Priorytet VIII Regionalne kadry gospodarki, Działanie 8.2 Transfer wiedzy, Poddziałanie 8.2.2 Regionalne Strategie Innowacji. Stanowi kontynuację poprzednich etapów i jest realizowany w okresie od 1 października 2012 r. do 30 czerwca 2015 r.

Projekt zmniejsza negatywne oddziaływanie na regionalny rynek pracy zjawisk związanych z stałym spadkiem poziomu przedsiębiorstw. Zakładane jest doskonalenie wiodącej roli Świętokrzyskiego Systemu Innowacji jako sieci

współpracy wspierającej rozwój gospodarczy regionu przez zaawansowane działania stymulujące innowacyjność firm. Projekt bezpośrednio wpływa na zmianę polityki uczelni w odniesieniu do kooperacji z sektorem biznesu. Wdraża nowe i sprawdzone formy wsparcia, dostosowane do ewoluującej gospodarki i wytycznych Komisji Europejskiej w obszarze „inteligentnych specjalizacji”, zapisów Strategii Europa 2020. Etap IV bazuje na stworzonym potencjale, zakłada rozszerzenie formuły oddziaływania systemu. Docelowo wpłynie na świadomość rynku w zakresie zysków z procesu wymiany wiedzy biznesu i uczelni. Skala absorpcji zaawansowanej wiedzy obu sektorów to kluczowy czynnik wzrostu nowoczesnej gospodarki. Istotą projektu jest wywołanie odczuwalnych zmian w obszarze umiejętności generowania, pozyskiwania i wdrażania praktycznych rozwiązań technologicznych, procesowych, organizacyjnych i marketingowych.

Cel główny projektu to rozwój innowacyjnych firm poprzez usługi innowacyjne, a także współpracę i wymianę informacji sfery B+R i firm, prowadzącej do podniesienia ich zdolności do rozwoju, w tym wdrażania rozwiązań innowacyjnych i generowania nowych miejsc pracy, w oparciu o nowoczesne rozwiązania produktowe, procesowe, organizacyjne lub marketingowe w okresie od 1 października 2012 r. i potrwa do 30 czerwca 2015 r.

Cele szczegółowe IV etapu RSI:

- Wzmacnianie procesów związanych ze zmianami świadomościowymi dotyczącymi korzyści płynących z nawiązywania współpracy bezpośredniej z zagranicą w okresie do 30 czerwca 2015 r.;
- Intensyfikacja bezpośrednich działań rozwojowych w wyznaczonych obszarach tematycznych w oparciu o strategię rozwoju specjalizacji;
- Udoskonalenie kierunków i rodzajów działań uczelni wyższych w zakresie kooperacji z sektorem przedsiębiorczości;

- Promowanie i rozpowszechnianie narzędzi efektywnej, innowacyjnej polityki inwestycyjnej w regionie oraz koordynacji aktywności zmierzających do synergii działań wielopodmiotowych w ramach Świętokrzyskiego Systemu Innowacji;
- Utrwalanie oddziaływania Świętokrzyskiego Systemu Innowacji poprzez doskonalenie narzędzi i mechanizmów realnego oddziaływania na rozwój innowacyjnych przedsiębiorstw i sektora B+R w regionie;

Uchwałą Nr 1247/12 Zarządu Województwa Świętokrzyskiego z dnia 18 lipca 2012 roku zostali wyłonieni partnerzy (konsorcjum) do wspólnej realizacji w/w projektu, w składzie:

- Świętokrzyskie Centrum Innowacji i Transferu Technologii sp. z o.o.,
- Politechnika Świętokrzyska w Kielcach,
- Izba Gospodarcza „Grono Targowe Kielce”,
- Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach,
- Miasto Kielce - Kielecki Park Technologiczny,
- Staropolska Izba Przemysłowo-Handlowa.

Przedsięwzięcia:

- Indywidualne ścieżki podnoszenia kompetencji dla liderów, menadżerów, brokerów i animatorów;
- Indywidualne i grupowe wyjazdy krajowe i zagraniczne

Rezultaty:

- Objęcie wsparciem bezpośrednim 40 osób pracujących i 7.000 pracowników z 210 przedsiębiorstw, w tym 63 mikro, 80 małych i 52 średnich firm;
- Zaprojektowanie indywidualnych ścieżek podnoszenia kompetencji dla minimum 37 członków kadry menadżerskiej przedsiębiorstw, mających przełożenie na proinnowacyjną orientację podmiotów w dalszym rozwoju;
- Udział 94 pracowników przedsiębiorstw w wyjazdach studyjnych.

3. Wdrażanie i promocja Krajowego Funduszu Szkoleniowego jako narzędzia kształcenia ustawicznego pracowników i pracodawców w regionie .

Podmiot zgłaszający zadanie: Wojewódzki Urząd Pracy, Powiatowe Urzędy Pracy

Krajowy Fundusz Szkoleniowy, wprowadzony w 2014 roku nowelizacją Ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, jest rozwiązaniem systemowym kierowanym do pracodawców, wspomagającym przekwalifikowanie lub aktualizację wiedzy i umiejętności osób pracujących. Stanowi wydzieloną część Funduszu Pracy określoną w planie na dany rok finansowy. Celem KFS jest zapobieganie utracie zatrudnienia przez osoby pracujące z powodu kompetencji nieadekwatnych do wymagań dynamicznie zmieniającej się gospodarki.

Środki KFS przeznaczone na kształcenie ustawiczne pracowników i pracodawcy można wydatkować na:

- określenie potrzeb pracodawcy w zakresie kształcenia zatrudnionych pracowników,
- kursy i studia podyplomowe realizowane z inicjatywy pracodawcy lub za jego zgodą,
- egzaminy umożliwiające uzyskanie dyplomów potwierdzających nabycie umiejętności, kwalifikacji lub uprawnień zawodowych,
- badania lekarskie i psychologiczne wymagane do podjęcia kształcenia lub pracy zawodowej po ukończonym kształceniu,
- ubezpieczenie od następstw nieszczęśliwych wypadków w związku z podjętym kształceniem.

W pierwszym okresie, tj. w latach 2014-2015 środki KFS będą przeznaczone na wsparcie kształcenia ustawicznego osób pracujących w wieku 45 lat i więcej. Pracodawca może otrzymać środki na sfinansowanie:

- 80% kosztów kształcenia ustawicznego, nie więcej jednak niż do wysokości 300% przeciętnego wynagrodzenia w danym roku na jednego uczestnika, pozostałe 20% pokrywa pracodawca,
- 100% kosztów kształcenia ustawicznego, jeśli należy do grupy mikroprzedsiębiorców, nie więcej jednak niż do wysokości 300% przeciętnego wynagrodzenia w danym roku na jednego uczestnika.

Przedsięwzięcia:

Kwota środków Krajowego Funduszu Szkoleniowego przyznana województwu świętokrzyskiemu na rok 2015 wynosi 5.012.000 zł. Efektywne wykorzystanie tych środków leży w kompetencjach Powiatowych/Miejskiego Urzędu Pracy. Działania wspierające skuteczne i pełne ich wykorzystanie będą prowadzone poprzez

- **Promocję Krajowego Funduszu Szkoleniowego wśród pracodawców i ich pracowników z województwa świętokrzyskiego:**
- Publikacje w lokalnej prasie artykułów/ogłoszeń nt. KFS.
- Rozpowszechnianie informacji odnośnie KFS w trakcie targów, giełd i innych spotkań informacyjnych.
- Organizowanie konferencji nt. korzystania ze środków KFS przez pracodawców i ich pracowników.
- Opracowanie tematycznych materiałów promocyjnych – ulotek i broszur, które zostaną rozdysponowane wśród powiatowych urzędów pracy oraz pracodawców działających na terenie województwa świętokrzyskiego

Rezultaty:

- Dotarcie z informacją o Krajowym Funduszu Szkoleniowym do jak największej liczby pracodawców w regionie (działania w tym zakresie będą mieć charakter otwartej kampanii – ustalenie szczegółowych wartości produktów nie jest możliwe)

4. Prowadzenie i aktualizacja Rejestru Instytucji Szkoleniowych oraz Rejestru Podmiotów prowadzących agencje zatrudnienia, jako istotnych elementów systemu wspomagającego kształcenie ustawiczne i regionalne pośrednictwo pracy.

Podmiot zgłaszający zadanie: Wojewódzki Urząd Pracy

Przedsięwzięcia:

- Prowadzenie **Rejestru Instytucji Szkoleniowych** zainteresowanych uzyskaniem środków publicznych na prowadzenie tych szkoleń oraz propagowanie informacji o możliwościach korzystania z *Rejestru*. Osoby zainteresowane podnoszeniem lub zmianą kwalifikacji mogą zapoznać się z aktualną ofertą na rynku usług szkoleniowych.
- Prowadzenie *Rejestru podmiotów prowadzących agencje zatrudnienia*, w tym weryfikacja wymaganych przy rejestracji dokumentów, sprawowanie kontroli w zakresie przestrzegania warunków prowadzenia agencji zatrudnienia.
- Udostępnianie zainteresowanym osobom i instytucjom informacji dotyczących działających w województwie agencji. Osoby bezrobotne i poszukujące pracy będą miały możliwość znalezienia ofert pracy, skorzystania z usług poradnictwa zawodowego czy uzyskania zatrudnienia za pośrednictwem agencji zatrudnienia

Rezultaty:

- Przeszkolenie co najmniej 165.000 osób w ramach działalności instytucji szkoleniowych figurujących w *Rejestrze*;
- Podjęcie pracy przez minimum 2.500 osób w wyniku usług świadczonych przez agencje zatrudnienia zarejestrowane w województwie świętokrzyskim

6. Kontynuacja działań projektowych wspierających rozwój kwalifikacji pracowników małych i średnich przedsiębiorstw w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki.

Podmiot zgłaszający zadanie: Staropolska Izba Przemysłowo - Handlowa

Przedsięwzięcia:

- Organizacja szkoleń doskonalących kwalifikacje oraz staży i praktyk dla pracowników sektora MMSP w regionie. Szkolenia: menadżerskie, techniczne, komputerowe, językowe.
- Organizacja staży dla pracowników naukowych w przedsiębiorstwach;
- Tymczasowe zatrudnienie wysoko wykwalifikowanego personelu w przedsiębiorstwach.

Rezultaty:

- Przeszkolenie 250 pracowników sektora mikro, małych i średnich przedsiębiorstw w regionie w obszarze menadżerskim, technicznym, informatycznym i językowym;
- Odbycie staży w przedsiębiorstwach przez 14 pracowników naukowych i podjęcie tymczasowego zatrudnienia przez 8 członków wysoko wykwalifikowanego personelu.

7. Podniesienie potencjału zawodowego kadry Zakładu Doskonalenia Zawodowego prowadzące do wysokiej jakości oferowanych usług w zakresie edukacji zawodowej.

Podmiot zgłaszający zadanie: Zakład Doskonalenia Zawodowego w Kielcach

Rezultaty:

- Wzrost kompetencji zawodowych 140 pracowników Zakładu Doskonalenia Zawodowego wykonujących obowiązki we wszystkich placówkach ZDZ na terenie województwa.

Priorytet 3

Korzystne warunki rozwoju przedsiębiorczości.

1. **Wsparcie w zakresie podejmowania działalności gospodarczej przez osoby bezrobotne i pozostające bez zatrudnienia w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego i Funduszu Pracy.**

Podmiot zgłaszający zadanie: Wojewódzki Urząd Pracy, Powiatowe Urzędy Pracy

Wsparcie przedsiębiorczości i samozatrudnienia stanowi integralną część programów operacyjnych realizowanych w perspektywie 2014 – 2020. Udzielane będzie **wsparcie finansowe (dotacje i zwrotne instrumenty finansowe)** na tworzenie nowych podmiotów gospodarczych (w połączeniu ze wsparciem doradczo – szkoleniowym), a także **wspomagającym we wstępnej fazie prowadzenia działalności.**

Interwencja kierowana będzie tylko do osób nieposiadających zatrudnienia. Skoncentrowana będzie na osobach znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy. Do grupy tej zaliczają się kobiety, osoby młode, starsze po 50 r. życia, z niepełnosprawnościami, długotrwale bezrobotne, niskow kwalifikowane. **Wsparcie dla osób młodych do 29 r. życia realizowane będzie jedynie w PO WER.** W ramach RPO realizowane będzie również wsparcie dla osób odchodzących z rolnictwa (warunkiem kwalifikowalności wydatków jest, aby w efekcie realizowanych działań nastąpiło przejście osoby otrzymującej wsparcie z systemu ubezpieczeń społecznych rolników (KRUS) do ogólnego systemu zabezpieczeń (ZUS)).

Minimum 80% alokacji PI zostanie skierowane do osób nieposiadających zatrudnienia, znajdujących w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy,

a maksymalnie 20% do osób nieposiadających zatrudnienia, które nie znajdują się w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy.

Do osób w szczególnie niekorzystnej sytuacji na rynku pracy oraz osób odchodzących z rolnictwa (o ile podejmą działalność w sektorze pozarolniczym i są w szczególnie niekorzystnej sytuacji na rynku pracy) skierowane zostaną dotacje.

Instrumenty finansowe skierowane będą również do osób nieposiadających zatrudnienia, przy czym osoby te nie muszą znajdować się w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy. Rezultatem interwencji będzie wzrost liczby nowo powstałych przedsiębiorstw i nowych miejsc pracy, wydłużenie wieku aktywności zawodowej osób po 50 r. życia, a także przedsiębiorczości kobiet, co przełoży się na zmniejszenie poziomu bezrobocia. Realizowane działania będą uwzględniały efektywność zatrudnieniową, której jednolita metodologia pomiaru i sposób wskazywania wartości minimalnych, będzie określona w odpowiednich wytycznych ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego. Priorytetowo traktowane będą projekty zakładające wyższą efektywność zatrudnieniową niż wymagany minimalny próg.

Przedsięwzięcia:

- Wsparcie doradczo-szkoleniowe dla osób planujących rozpoczęcie działalności gospodarczej, przez wyspecjalizowane instytucje oraz zgodnie z wypracowanymi i obowiązującymi standardami świadczenia usług (wsparcie doradczo – szkoleniowe będzie miało charakter uzupełniający - nie będzie mogło być realizowane samodzielnie).
- Wsparcie na rozpoczęcie działalności gospodarczej w formie:
 - **bezzwrotnej (tj. dotacje)** wraz ze wsparciem pomostowym, dla osób bezrobotnych, poszukujących pracy (pozostających bez zatrudnienia) i nieaktywnych zawodowo, znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy,

- **instrumentów finansowych (w formie mikropożyczek)** dla osób pozostających bez zatrudnienia. Osoby te mogą być spoza grupy osób w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy.

Kwoty i pozostałe warunki, na których udzielane będą powyższe świadczenia w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego są w trakcie ustaleń. Dotacje dla osób bezrobotnych, udzielane przez Powiatowe Urzędy Pracy w ramach programu POWER oraz ze środków Funduszu Pracy będą udzielane w maksymalnej kwocie stanowiącej równowartość sześciokrotności przeciętnego wynagrodzenia (analogicznie do projektów systemowych POKL).

Rezultaty:

- Udzielenie w roku 2015 co najmniej 2.000 dotacji na uruchomienie działalności gospodarczej w ramach dostępnych programów operacyjnych oraz środków Funduszu Pracy osobom bezrobotnym z terenu województwa;
- Ogłoszenie przez Wojewódzki Urząd Pracy konkursu na dofinansowanie projektów wspierających przedsiębiorczość i samozatrudnienie w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego. Przewidywana wartość konkursu: 20.000.000 zł.

2. Pobudzanie przedsiębiorczości i wspieranie samozatrudnienia z wykorzystaniem instrumentów zwrotnych – pożyczek na rozpoczęcie działalności gospodarczej.

Podmiot zgłaszający zadanie: Agencja Rozwoju Regionalnego w Starachowicach

Przedsięwzięcia:

- **Projekt „Pierwszy Biznes – Wsparcie w Starcie”** (edycja I i II). Przedmiotem projektu jest aktywizacja zawodowa osób młodych poprzez wsparcie w podejmowaniu własnej działalności gospodarczej z wykorzystaniem niskooprocentowanych pożyczek. Grupą docelową są absolwenci szkół

średnich i wyższych I i II stopnia oraz jednolitych studiów magisterskich w okresie 48 miesięcy od dnia otrzymania dyplomu, studenci ostatniego roku studiów wyższych. Środki w ramach pożyczki można przeznaczyć na:

- *wydatki związane z uruchomieniem działalności gospodarczej w ramach pożyczki podstawowej;*
- *na zatrudnienie osoby bezrobotnej w ramach pożyczki uzupełniającej.*

Warunki udzielania pożyczek w ramach programu „Wsparcie w starcie”:

- wartość pożyczki podstawowej - do 20-krotności przeciętnego wynagrodzenia za ostatni kwartał (III kw.2014 - do **75.622,80 zł**),
- okres spłaty do **7 lat**,
- **karencja** w spłacie rat kapitałowych - do 12 miesięcy,
- **atrakcyjne oprocentowanie:** 0,25 stopy redyskonta weksli NBP (**0,56% w skali roku**, na dzień 09.10.2014),
- wartość pożyczki uzupełniającej na zatrudnienie osoby bezrobotnej - do wysokości 6-krotności przeciętnego wynagrodzenia z możliwością częściowego umorzenia,
- **brak opłat** za rozpatrzenie wniosku i obsługę pożyczki,
- zabezpieczenie spłaty pożyczki - weksel własny in blanco pożyczkobiorcy oraz poręczenie co najmniej jednej osoby fizycznej,
- wsparcie w ramach programu stanowi pomoc de minimis.

Łączna wartość środków na realizację dwóch edycji Programu „Wsparcie w Starcie” przez Agencję Rozwoju Regionalnego, kierowanych do mieszkańców województwa świętokrzyskiego – 9.000.000 zł (środki krajowe).

- **Projekt „Mikropożyczki dla osób otwierających działalności gospodarczą”** kierowany do osób pracujących, studentów oraz absolwentów uczelni wyższych z terenu województwa świętokrzyskiego. Maksymalna wartość pożyczki to 50

tysięcy złotych a oprocentowanie wynosi 2% w skali rocznej. Źródło finansowania: Program Operacyjny Kapitał Ludzki, Działanie 6.2. W 2015 roku realizacja projektu będzie kontynuowana.

Kapitał obrotowy projektu: 8.000.000 zł.

- **Projekt „Planowanie działań w MŚP a finansowanie zwrotne”.** Celem projektu jest poprawa dostępu małych i średnich przedsiębiorstw do instrumentów zewnętrznego finansowania zwrotnego poprzez zapewnienie usług doradczo – szkoleniowych oraz dostosowanego do ich potrzeb i możliwości finansowania zwrotnego. Grupą docelową są MŚP, które nie korzystały z finansowania zwrotnego w ciągu ostatnich 3 lat.

Wartość projektu: 630.000 zł.

- **Projekt „Zapewnienie usług z zakresu rozwoju firmy dla przedsiębiorców oraz osób zamierzających rozpocząć działalności gospodarczą w formule one-stop-shops.** Celem projektu jest świadczenie przez konsultantów usług doradczych dla przedsiębiorców MMŚP i osób zamierzających rozpocząć działalności gospodarczą z terenu województwa oraz przygotowanie i bieżąca aktualizacja oferty regionalnej. Klientem usługi może być wyłącznie mikro, małe i średnie przedsiębiorstwo. Dopuszczalne jest świadczenie usługi dla osoby fizycznej planującej rozpoczęcie działalności gospodarczej po warunkiem, że w trakcie realizacji usługi klient założy działalność gospodarczą i będzie kontynuował korzystanie z tej usługi jako przedsiębiorca.

Łączna wartość projektu: 231.680 zł.

Rezultaty:

- Wdrożenie systemu przyznawania pożyczek w ramach projektu „Wsparcie w starcie” w trybie ciągłym dla wszystkich zainteresowanych, spełniających warunki uczestnictwa w programie (łączna wartość dostępnych edycji

programu ze środków krajowych kierowanych do mieszkańców województwa świętokrzyskiego: 9.000.000 zł;

- Przyznanie co najmniej 24 pożyczek osobom pracującym, studentom i absolwentom w ramach projektu „Mikropożyczki dla osób otwierających działalności gospodarczą”;
- Objęcie wsparcie w zakresie planowania działań w kontekście finansowania zwrotnego co najmniej 35 firm sektora MŚP;
- Zastosowanie wsparcia w formule one-stop-shops wobec minimum 73 podmiotów.

3. Realizacja projektu stymulującego przedsiębiorczość i samozatrudnienia „Góry świętokrzyskie naszą przyszłością”.

Podmiot zgłaszający zadanie: Ośrodek Promowania i Wspierania

Przedsiębiorczości Rolnej w Sandomierzu.

Program „Góry Świętokrzyskie Naszą Przyszłością” realizowany jest w partnerstwie z Województwem Świętokrzyskim jest programem wykorzystania potencjału regionu na rzecz jego aktywizacji i rozwoju jest współfinansowany przez Szwajcarię w ramach szwajcarskiego programu współpracy z nowymi krajami członkowskimi Unii Europejskiej. Program jest realizowany w ramach Szwajcarsko Polskiego Programu Współpracy Priorytet 1: Bezpieczeństwo, stabilność, wsparcie reform; Obszar tematyczny nr 1: Inicjatywy na rzecz rozwoju regionalnego regionów peryferyjnych i słabo rozwiniętych. W ramach programu „Góry Świętokrzyskie naszą przyszłością” **mieszkańcy powiatów: kieleckiego, opatowskiego, ostrowieckiego i sandomierskiego (z wyłączeniem miast: Kielce i Ostrowiec Św.) korzystają z różnych form wsparcia – finansowego, szkoleniowego i doradztwa.** Program składa się z szeregu projektów zależnych od siebie wzajemnie w aspekcie merytorycznym i czasowym, wzmacniając efekt synergii. Powiązane ze sobą wypracowane rezultaty poszczególnych

komponentów, wspierają osiągnięcie głównego celu programu i zachowanie jego trwałości.

Przedsięwzięcia i rezultaty :

W 2015 r. planowana jest realizacja następujących przedsięwzięć:

- **Projekt *Otwieramy Własną Firmę*** - celem jest przygotowanie osób zainteresowanych uruchomieniem własnej firmy do prowadzenia działalności gospodarczej. W 2015 r. w każdym z powiatów objętych programem prowadzone zostaną cztery, 4 dniowe (24-godzinne) **szkolenia dla 60 przyszłych przedsiębiorców** z zakresu wyboru formy prawnej działalności gospodarczej, sposobu opodatkowania a także przygotowania biznes planu przedsięwzięcia.
- **Projekt *Dotacje dla uruchamiających działalność*** – dokończenie realizacji 26 projektów rozpoczętych przez grantobiorców w 2013 (I edycja naboru wniosków o dotacje), ukończenie realizacji 21 projektów przez grantobiorców którym przyznano dotacje w 2014 r. (w ramach II naboru wniosków o dotacje); ogłoszenie III konkursu dotacyjnego w 2015 r. i przyznanie grantobiorcom ok. **20 dotacji na kwotę ok. 900.000 zł**
- **Projekt: *Dotacje dla przedsiębiorców*** – dokończenie realizacji 23 projektów inwestycyjnych przedsiębiorców w ramach I edycji konkursu dotacyjnego z IV kw. 2013 r. oraz 23 projektów inwestycyjnych przyznanych w ramach II edycji konkursu dotacyjnego z IV. Kw. 2014 r.; ogłoszenie III edycji konkursu dotacyjnego dla przedsiębiorców i **przyznanie ok. 20 dotacji inwestycyjnych na kwotę ok. 2.000.000. zł.**
- **Projekt *Inkubatory przetwórcze*** – utworzenie dwóch inkubatorów przetwórstwa owoców i warzyw. Inkubatory umożliwią przetwarzanie płodów rolnych w warunkach spełniających wymagania sanitarne, a następnie ich sprzedaż.

- **Fundusz Pożyczkowy** współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2007 – 2015. Fundusz oferuje pożyczki w wysokości od 5.000 zł do 250.000 zł dla mikro, małych i średnich firm oraz osób zamierzających uruchomić działalność gospodarczą. **W roku 2015 zostanie udzielonych 30 pożyczek, w tym 20 przedsiębiorcom i 10 osobom uruchamiającym działalność gospodarczą.**

4. Rozwój infrastruktury i obszarów badawczo – rozwojowych Kieleckiego Parku Technologicznego.

Podmiot zgłaszający zadanie: Gmina Kielce – Kielecki Park Technologiczny

Przedsięwzięcia:

- Zadanie I – Rozbudowa strefy nr 1 – Stworzenie zespołu inkubatorów technologicznych KPT;
- Zadanie II – Rozbudowa strefy nr 2 – Rozwój infrastruktury i obszarów badawczo – rozwojowych Centrum technologicznego;
- Zadanie III – Rozbudowa części wspólnej Strefy 2 KPT;
- Inwencja II – transfer wiedzy, technologii i innowacji wsparciem dla kluczowych specjalizacji świętokrzyskiej gospodarki i konkurencyjności przez Świętokrzyskie Centrum Innowacji i Transferu Technologii (lider projektu).

Rezultaty:

- Lokacja 50 nowych przedsiębiorstw funkcjonujących w ramach nowej struktury Kieleckiego Parku Technologicznego (wskaźnik do osiągnięcia w roku 2018);
- Przeszkolenie 27 osób w zakresie technologii IT.

5. Wsparcie na rzecz rozwoju sektora ekonomii społecznej w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego.

Podmiot zgłaszający zadanie: Urząd Marszałkowski Województwa

Świętokrzyskiego – Departament Wdrażania EFS, Caritas Diecezji Kieleckiej.

Wsparcie rozwoju sektora ekonomii społecznej w kontekście kreowania nowych miejsc pracy stanowi integralną część Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego. Działania w tym zakresie będą kierowane do osób i podmiotów planujących rozpocząć działalność gospodarczą w obszarze ekonomii społecznej, podmiotów działających w tym obszarze, podmiotów wspierających rozwój sektora oraz osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym.

Przedsięwzięcia:

- **Kompleksowa i zindywidualizowana aktywizacja społeczno – zawodowa wykorzystująca w zależności od potrzeb elementy aktywizacji edukacyjnej, społecznej i zawodowej.** W ramach tego typu przedsięwzięć realizowane będą m.in. działania wspierające aktywizację i integrację oraz pomoc dla funkcjonowania Warsztatów Terapii Zajęciowej, Klubów i Centrów Integracji Społecznej.
- **Realizacja projektu „Lokalne Centrum Ekonomii Społecznej – subregion południowy” przez Caritas Diecezji Kieleckiej.** Projekt jest skierowany do osób z powiatu buskiego, pińczowskiego i kazimierskiego. Zaplanowane działania:
 - Indywidualne i grupowe doradztwo prawne, księgowo, zawodowe i informatyczne;
 - Doradztwo biznesowe dla podmiotów ekonomii społecznej;
 - Zewnętrzne usługi prawne i księgowo – podatkowe;

- Szkolenia w zakresie zakładania podmiotów ekonomii społecznej oraz prowadzenia tego typu działalności: zarządzanie projektami, przygotowanie wniosku, organizacja w kontekście rozwoju jej pracowników.

Rezultaty:

- **W zakresie wdrożenia Regionalnego Programu Operacyjnego** - zgodnie z przyjętym planem wdrożenia RPO w roku 2015 nastąpi ogłoszenie pierwszych konkursów na dofinansowanie projektów w tym obszarze tematycznym. Wartość konkursów i szczegółowe wskaźniki wdrożeniowe na obecnym etapie nie są możliwe do określenia;
- **W zakresie działań Caritas Diecezji Kieleckiej** - objęcie wsparciem 45 osób zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz 1 nowego podmiotu ekonomii społecznej.

6. Działania wspierające rozwój regionalnych przedsiębiorstw .

Podmiot zgłaszający zadanie: Urząd Marszałkowski Województwa Świętokrzyskiego – Departament Polityki Regionalnej.

Przedsięwzięcia:

- **Kompleksowe doradztwo dla przedsiębiorców i osób fizycznych**, realizowane w trybie ciągłym (także w trybie planowanych dyżurów gminnych) przez Punkty Informacyjne Funduszy Europejskich Urzędu Marszałkowskiego. Doradztwo dotyczy pozyskiwania dofinansowań z funduszy europejskich, pomocy w aplikowaniu i rozliczaniu projektów, tworzenia partnerstw projektowych.
- **Wsparcie dla przedsiębiorców w ramach projektu „Perspektywy RSI Świętokrzyskie – IV etap”**: prace badawcze opracowywane przez uczelnie dedykowane firmom i stowarzyszeniom przedsiębiorców, audyty wzornicze,

projekty w zakresie wzornictwa przemysłowego, prototyping 3D, strategie wprowadzania produktów na rynek, audyty i ekspertyzy.

Rezultaty:

- Udzielenie pomocy informacyjno – doradczej przez Punkty Informacyjne co najmniej 1.800 klientom indywidualnym i instytucjonalnym;
- **W ramach projektu „Perspektywy RSI Świętokrzyskie – IV etap” dla przedsiębiorców (m.in.):**
 - 5 prac badawczych,
 - 4 audyty wzornicze,
 - 9 projektów design i 30 modeli produktów w technologii 3D,
 - 7 strategii wprowadzenia produktów na rynek,
 - 16 usług informacyjno – konsultacyjnych,
 - 9 analiz wykonalności i rentowności inwestycji,
 - 26 audytów technologicznych inicjujących projekty badawcze w firmach,
 - 13 usług proinnowacyjnych,
 - 6 ekspertyz w zakresie współpracy środowiska naukowego i koncepcji rozwiązywania problemów w firmach,
 - 13 usług w zakresie oceny pomysłu innowacyjnego i analizy efektywności ekonomicznej.

7. Projekty kompleksowego wsparcia przedsiębiorczości i samozatrudnienia .

Podmiot zgłaszający zadanie: Krajowe Stowarzyszenie Wspierania

Przedsiębiorczości, Staropolska Izba Przemysłowo - Handlowa

Przedsięwzięcia:

- **Projekt KSWP: Wsparcie finansowe w postaci pożyczek na założenie i rozwój działalności gospodarczej.** Oferta skierowana jest do podmiotów posiadających siedzibę bądź koncentrujących swą działalność na terenie

województwa świętokrzyskiego oraz województw ościennych. Pożyczka może być przeznaczona w szczególności na: finansowanie inwestycji polegających m.in. na zakupie, budowie lub modernizacji obiektów produkcyjno-usługowo-handlowych; tworzenie nowych miejsc pracy; wdrażanie nowych rozwiązań technicznych lub technologicznych ; zakup wyposażenia w maszyny, urządzenia, aparaty, w tym także zakup środków transportu bezpośrednio związanych z celem realizowanego przedsięwzięcia, oraz inne cele gospodarcze przyczyniające się do rozwoju MŚP, w tym na cele obrotowe.

- **Projekt KSWP:** Kontynuacja realizacji projektu rozpoczętego w 2014 r. Działania w postaci wsparcia pomostowego- środki finansowe na pokrycie bieżących wydatków związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej. Grupę docelową stanowią **osoby zwolnione, przewidziane do zwolnienia lub zagrożone zwolnieniem z pracy z przyczyn dotyczących zakładu pracy, zamieszkujących województwo świętokrzyskie, które w wyniku realizacji projektu założyły działalność gospodarczą.**
- **Projekt SIPH:** Inicjatywa promująca samozatrudnienie poprzez: doradztwo, szkolenia, wsparcie finansowe, wsparcie pomostowe.

Rezultaty:

- Objęcie wsparciem w zakresie pożyczek na założenie i rozwój działalności przez KSWP co najmniej 44 osób;
- Przyznanie przedłużonego wsparcia pomostowego 18 uczestnikom projektu dla osób zwolnionych i przewidzianych do zwolnienia (KSWP)
- Objęcie projektem wspierającym samozatrudnienie realizowanym przez SIPH 50 mieszkańców regionu.

8. Pomoc przedsiębiorcom doświadczającym trudności finansowe .

Podmiot zgłaszający zadanie: Wojewódzki Urząd Pracy

Przedsięwzięcia:

- Realizacja zadań wynikających ze znowelizowanej ustawy z dnia 11 października 2013 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z ochroną miejsc pracy. Ustawa ma wejść w życie 1 lutego 2015 r., a z nowych rozwiązań będzie można skorzystać do 31 grudnia 2016 r. **Przedsiębiorcy znajdujący się w przejściowych trudnościach finansowych będą mogli otrzymać ze środków Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych bezzwrotną pomoc:**
 - na częściowe sfinansowanie wynagrodzeń pracowniczych z tytułu przestoju ekonomicznego i z tytułu obniżenia wymiaru czasu pracy,
 - na opłacenie składek na ubezpieczenia społeczne od przyznanych świadczeń, a należnych od pracodawcy.
- W celu realizacji powyższych zadań i rozpropagowania informacji o możliwości uzyskania bezzwrotnej pomocy finansowej, na podstawie w/w znowelizowanej ustawy z dnia 11 października 2013 r., **dla przedsiębiorców dotkniętych rosyjskim embargiem** WUP będzie podejmował szereg działań upowszechniających możliwość skorzystania ze wsparcia poprzez m.in. dotarcie do przedstawicielstw pracodawców i związków zawodowych działających na terenie regionu.

Kwota, jak pozostaje do dyspozycji na realizację zadań wspierających przedsiębiorców w 2015 roku wynosi ok. 550.000 zł

Rezultaty:

- Udzielenie wsparcia minimum 5 przedsiębiorcom i 84 pracownikom;
- Utworzenie przejrzystego systemu dostępu do informacji dla przedsiębiorców doświadczających trudności.

9. Promocja postaw przedsiębiorczych wśród młodzieży przez programy autorskie Ochotniczych Hufców Pracy .

Podmiot zgłaszający zadanie: Świętokrzyska Komenda Wojewódzka OHP

Przedsięwzięcia:

- „Akademia przedsiębiorczości” oraz „Letnia akademia przedsiębiorczości” - cykl warsztatów i szkoleń z zakresu przedsiębiorczości i samozatrudnienia dla młodzieży uczącej się i poszukującej pracy
- „Podejmij wyzwanie” i „Vademecum Karier” - cykl warsztatów i szkoleń z zakresu przedsiębiorczości i samozatrudnienia dla młodzieży uczącej się i poszukującej pracy

Rezultaty:

- Udzielenie 550 porad indywidualnych;
- Przeprowadzenie co najmniej 200 porad grupowych poruszających tematykę przedsiębiorczości, w których weźmie udział 2.500 osób;
- Udzielenie 2.800 informacji indywidualnych.
- Przeprowadzenie 100 informacji grupowych poruszających tematykę przedsiębiorczości, w których weźmie udział 1.200 osób

10. Działalność Funduszu Pożyczkowego Województwa Świętokrzyskiego.

Podmiot zgłaszający zadanie: Fundusz Pożyczkowy Województwa Świętokrzyskiego

Fundusz Pożyczkowy Województwa Świętokrzyskiego Sp. z o.o., powstał jako alternatywa instytucji finansowych kierując swoją ofertę dla MŚP mających trudności w zdobyciu finansowania komercyjnego np. z powodu braku wymaganych zabezpieczeń czy historii kredytowej.

Przedsięwzięcia:

- **Pożyczka na cele inwestycyjne** – finansująca wydatki Pożyczkobiorcy o charakterze inwestycyjnym w aktywa trwale związane wyłącznie z prowadzoną przez Pożyczkobiorcę działalnością gospodarczą:
 - Przeznaczenie: na cele inwestycyjne
 - Zabezpieczenie: uzależnione od rodzaju i wielkości pożyczki
 - Oprocentowanie nominalne p.a.: od 2,76 % - dla firm prowadzących działalność powyżej roku; od 6.16 % - dla firm prowadzących działalność poniżej roku (uzależnione od oceny ratingu przedsiębiorstwa oraz rodzaju zabezpieczeń)
 - Maksymalny okres: do 60 miesięcy, prowizja: do 3%
 - Kwota maksymalna: uzależniona jest od wielkości przedsiębiorstwa
- **Pożyczka na cele związane z działalnością bieżącą** – finansująca wydatki na zakup aktywów obrotowych w związku z rozwinięciem, bądź rozszerzeniem działalności gospodarczej.
 - Przeznaczenie: na wydatki na zakup aktywów obrotowych w związku z rozwinięciem, bądź rozszerzeniem działalności
 - Zabezpieczenie: uzależnione od rodzaju i wielkości pożyczki
 - Oprocentowanie nominalne p.a.: od 2,76 % - dla firm prowadzących działalność powyżej roku; od 6,16 % - dla firm prowadzących działalność poniżej roku (uzależnione od oceny ratingu przedsiębiorstwa oraz rodzaju zabezpieczeń)
 - Maksymalny okres: do 36 miesięcy, prowizja: do 3 %
 - Kwota maksymalna: uzależniona jest od wielkości przedsiębiorstwa

Rezultaty:

- Zapewnienie bieżącego dostępu do pożyczek podmiotom spełniającym warunki udziału w programie. **Kwota przeznaczona na udzielanie pożyczek w 2015 roku: 24.000.000 zł.**

Priorytet 4

Szkolnictwo wyższe, edukacja ustawiczna i kształcenie zawodowe spójne z potrzebami rynku pracy.

1. Działania dostosowujące strukturę kwalifikacji zawodowych mieszkańców regionu do potrzeb gospodarki i rynku pracy w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego.

Podmiot zgłaszający zadanie: Urząd Marszałkowski Województwa Świętokrzyskiego – Departament Wdrażania EFS

Działania zaplanowane w Regionalnym Programie Operacyjnym są odpowiedzią na niską aktywność zawodowa ludności, na którą wpływ mają, m.in. zbyt wczesne opuszczanie rynku pracy przez osoby w wieku produkcyjnym, co jest powiązane z kolei z trudnościami w godzeniu życia zawodowego i osobistego (szczególnie z posiadania dzieci), złym stanem zdrowia czy też, niedostosowaniem kwalifikacji do potrzeb rynku pracy. Wsparcie na poziomie regionalnym skierowane zostanie na **zwiększanie dostępności do edukacji przedszkolnej, podnoszenia jakości edukacji oraz jej większego powiązania z rynkiem pracy.** W ramach RPO, oprócz realizacji działań związanych z podnoszeniem kompetencji zawodowych, realizowane będą inicjatywy służące kształtowaniu i doskonaleniu tzw. „kompetencji miękkich”, czyli umiejętności psychospołecznych, związanych z cechami osobowymi, wśród których wyróżnia się: kreatywność, dynamikę działania, komunikatywność, elastyczność, inicjatywę, czy umiejętność współpracy w grupie.

Przedsięwzięcia:

- **Priorytet inwestycyjny 10iii: „Wyrównywanie dostępu do uczenia się przez całe życie o charakterze formalnym, nieformalnym i pozaformalnym wszystkich grup wiekowych, poszerzanie wiedzy, podnoszenie umiejętności i kompetencji**

siły roboczej oraz promowanie elastycznych ścieżek kształcenia, w tym poprzez doradztwo zawodowe i potwierdzanie nabytych kompetencji”.

- W ramach tego priorytetu min. 60% alokacji zostanie skierowane do osób po 50 r. życia i o niskich kwalifikacjach.
- Działania skierowane zostaną do osób dorosłych, podnoszących kwalifikacje i kompetencje z własnej inicjatywy, poprzez zapewnienie dostępności różnych form uczenia się z zakresu edukacji formalnej i pozaformalnej. Interwencja zostanie ograniczona do j. obcych i ICT, jako kompetencji na które jest największe zapotrzebowanie na rynku pracy.
- W ramach PI 10iii wsparcie mogą otrzymać osoby dorosłe. Jest ono uzależnione jest od diagnozy edukacyjnej konkretnej osoby, podczas gdy w ramach działań związanych z adaptacyjnością MŚP, kształcenie pracowników skorelowane jest z zapotrzebowaniem przedsiębiorstwa na konkretne kwalifikacje.

- **Priorytet inwestycyjny 10iv „Lepsze dopasowywanie systemów kształcenia i szkolenia do potrzeb rynku pracy, ułatwianie przechodzenia z etapu kształcenia do etapu zatrudnienia oraz wzmocnienie systemów kształcenia i szkolenia zawodowego i ich jakości, w tym poprzez mechanizmy prognozowania umiejętności, dostosowania programów nauczania oraz tworzenia i rozwoju systemów uczenia się poprzez praktyczną naukę zawodu realizowaną w ścisłej współpracy z pracodawcami”.**

- Realizowane w ramach PI działania będą miały na celu wsparcie kształcenia zawodowego, w tym również w szkołach dla dorosłych i policealnych, a także w formach pozaszkolnych, umożliwiających podniesienie kwalifikacji zawodowych. Interwencja realizowana będzie w kierunkach zgodnych z identyfikowanym zapotrzebowaniem na zawody Interwencja obejmie wzmocnienie praktycznej nauki zawodu we współpracy z instytucjami z otoczenia społeczno-gospodarczego szkół, w tym pracodawcami

/przedsiębiorcami. Wsparcie zostanie przeznaczone również na wyposażenie/doposażenie szkół i placówek prowadzących kształcenie zawodowe w nowoczesny sprzęt i materiały dydaktyczne zapewniające wysoką jakość kształcenia.

- Przewidziana została możliwość **przygotowania szkół i placówek prowadzących kształcenie zawodowe do pełnienia funkcji wyspecjalizowanych ośrodków kształcenia i szkolenia**, funkcjonujących w określonych branżach, ściśle współpracujących z pracodawcami oraz elastycznie reagujących na zmiany zachodzące na rynku pracy a także wsparcie na upowszechnianie uczenia się osób dorosłych w zakresie kursów zawodowych, potwierdzonych certyfikatem lub innym dokumentem równoważnym.
- Interwencja uwzględniac będzie również możliwość kształcenia i rozwijania kompetencji w tzw. „białym sektorze” oraz „srebrnej i zielonej gospodarce” (realizacja tych działań i ich zakres będzie uzależniony od przeprowadzonej analizy zapotrzebowania, wyniki analizy będą brane pod uwagę podczas formułowania kryteriów wyboru projektów).
- **Możliwa: realizacja staży i praktyk zawodowych uczniów u pracodawców, rozwój współpracy szkół zawodowych z otoczeniem społeczno – gospodarczym, szczególnie z pracodawcami przedsiębiorcami, ukierunkowanej na wspólny przegląd oferty edukacyjnej i szkoleniowej szkół i placówek oraz wypracowanie aktualnej oferty odpowiadającej na zapotrzebowanie na rynku,**

Rezultaty:

W roku 2015 Departament Wdrażania EFS Urzędu Marszałkowskiego ogłosi pierwsze konkursy na dofinansowanie projektów tego typu. Na obecnym etapie prac nad dokumentacją programową nie jest możliwe określenie wartości wskaźników oraz kwot przeznaczonych na dofinansowanie tego typu projektów.

2. Działania wzmacniające spójność kształcenia z potrzebami gospodarki w kontekście kierunków technicznych nauczania akademickiego.

Podmiot zgłaszający zadanie: Politechnika Świętokrzyska

Przedsięwzięcia:

- **Działania w ramach projektu POKL „Absolwent Politechniki Świętokrzyskiej inżynier na miarę potrzeb współczesnej gospodarki”**
 - udział studentów kierunków zamawianych: Inżyniera Środowiska, Automatyka i Robotyka, Mechanika i Budowa Maszyn, Energetyka, Informatyka w krajowych targach branżowych organizowanych przez Targi Kielce
 - Udział studentów kierunków: Automatyka i Robotyka oraz Mechanika i Budowa Maszyn w specjalistycznych kursach zawodowych Solid Works
 - udział studentów kierunku Inżyniera Środowiska w specjalistycznych kursach zawodowych Revit Structurei Revit MEP
 - udział studentów kierunku Informatyka w specjalistycznych kursach zawodowych Microsoft
 - udział studentów kierunku Energetyka w specjalistycznych kursach zawodowych AutoCAD
 - udział studentów kierunków zamawianych: Inżyniera Środowiska, Automatyka i Robotyka, Mechanika Budowa Maszyn, Energetyka, Informatyka w krajowych stażach u potencjalnych pracodawców
 - udział studentów kierunków zamawianych: Inżyniera Środowiska, Automatyka i Robotyka, Mechanika i Budowa Maszyn, Energetyka, Informatyka w zagranicznych stażach w wiodących ośrodkach akademickich i naukowo-badawczych.

- **Nowe kierunki studiów podyplomowych:**
 - Audyt energetyczny budynków
 - Melioracje i inżynieria wodna

- Wycena nieruchomości
- Odnawialne źródła energii
- Działania promujące ofertę edukacyjną Politechniki Świętokrzyskiej poprzez udział w targach edukacyjnych dla młodzieży szkół ponadgimnazjalnych w regionie, udział w targach branżowych w Targach Kielce, organizację Dni Otwartych Uczelni; Akcji Dziewczyny na Politechniki; Salonu Maturzystów 2015
- Dwa szkolenia ECDLCore w ramach projektu POKL „Wzmocnienie kompetencji drogą do sukcesu”.

Rezultaty:

- Objęcie pakietem kształcenia w zakresie kwalifikacji pożądanym na rynku pracy co najmniej 230 studentów Politechniki Świętokrzyskiej
- Nabycie kwalifikacji w zakresie ECDL przez 24 uczestników projektu „Wzmocnienie kompetencji drogą do sukcesu”
- Przyjęcie co najmniej 60 studentów na nowe kierunki studiów podyplomowych.

3. Wzmacnianie praktycznego wymiaru kształcenia w ramach działań edukacyjnych na poziomie akademickim.

Podmiot zgłaszający zadanie: Wyższa Szkoła Ekonomii, Praw i Nauk Medycznych im. prof. Edwarda Lipińskiego w Kielcach.

Przedsięwzięcia:

- Otwarcie nowych kierunków studiów, odpowiadających na zapotrzebowanie regionalnego rynku pracy: bezpieczeństwo i higiena pracy (studia I stopnia); kosmetologia (studia II stopnia)
- **Oferta studiów podyplomowych** – uzupełnienie oferty studiów podyplomowych o kierunki dopowiadające na potrzeby rynku pracy (m.in. *administracja państwowa i samorządowa, fizjoterapia geriatryczna, dietetyka i planowanie żywienia, kosmetologia*

lecznicza i Body Fitness, E-commerce (handel w sieci), bezpieczeństwo w miejscach publicznych, menedżer SPA and Wellness.

- **Działalność powołanej w 2014 r.** - z inicjatyw i przy udziale WSEPiNM - **Izby Gospodarczej Krąg Turystyki Zdrowotnej** (powstała w ramach dwóch projektów: *Budowa przewagi konkurencyjnej świętokrzyskiego sektora turystyki medycznej dzięki innowacyjnym procesom zarządczym* oraz *Kręgi innowacji – rozwój zintegrowanych narzędzi wspierania innowacyjności województwa w obszarach o dużym potencjale wzrostu - Krąg Turystyki zdrowotnej*). Izba prowadzi działania promocyjne, szkoleniowe i badawczo-rozwojowe w obszarze - turystyka zdrowotna i prozdrowotna. Nawiązuje współpracę i kojarzy partnerów (przedsiębiorstwa – szkoły wyższe) w zakresie rozwiązywania problemów technologicznych. Izba posiada akredytację Polskiego Instytutu Ekspertów Spa & Wellness i udziela certyfikacji szkoleniom spełniającym standardy akredytacji. Skupia ok 70 podmiotów branży turystyki zdrowotnej z regionu świętokrzyskiego
- **Targi Edukacyjne** (w ramach projektu *Doradztwo edukacyjne – mamy dla ciebie szkolenie*, realizowanego we współpracy z Miejskim Urzędem Pracy w Kielcach) – w kwietniu 2015 r.; wezmą w nich udział instytucje rynku pracy oraz jednostki świadczące szkolenia i inne usługi edukacyjne w zakresie podnoszenia kwalifikacji zawodowych
- **Działalność Biura Karier WSEPiNM** – pozyskiwanie ofert pracy, działalność szkoleniowa i doradcza, badanie losów zawodowych absolwentów
- Realizacja projektu *Masz zawód – masz pracę*; zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego, staże zawodowe, praktyczne zajęcia zawodowe, zajęcia wyrównawcze z języka angielskiego i matematyki dla 200 uczniów z 8 szkół ponadgimnazjalnych (zawodowych) województwa świętokrzyskiego

Rezultaty:

- Objęcie pakietem przeprofilowanym kształcenia zorientowanym na nabywanie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych co najmniej 2.700 osób;
- Podjęcie studiów na nowo otwartych kierunkach odpowiadających na zapotrzebowanie na rynku pracy przez 450 osób;
- Objęcie studiami podyplomowymi na kierunkach spójnych ze specjalizacją regionalnej gospodarki przez 150 osób;
- Objęcie działaniami Izby Gospodarczej Krąg Turystyki minimum 70 podmiotów branży zdrowotnej z terenu województwa
- Dotarcie do co najmniej 400 odbiorców z ofertą Targów Edukacyjnych
- Objęcie działaniami prowadzonymi przez Biuro Karier WSEPiNM 700 osób,
- Objęcie doradztwem zawodowym, zajęciami edukacyjnymi i wyrównawczymi w ramach projektu „Masz zawód – masz pracę” 200 uczniów z 8 szkół ponadgimnazjalnych z terenu województwa;
- Podniesienie potencjału 90 przedsiębiorstw i 239 pracowników poprzez certyfikowane szkolenia z zakresu turystyki, rekreacji i rehabilitacji (kierunek spójny z inteligentną specjalizacją rozwoju regionu)
- Objęcie 30 studentów WSEPiNM programem studenckich praktyk zawodowych za granicą.

Podmiot zgłaszający zadanie: Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Sandomierzu.

Przedsięwzięcia:

- Organizacja spotkania promocyjnego w ramach projektu systemowego „Kampania promocyjna na rzecz kierunków matematycznych, przyrodniczych i technicznych”;

- Udział w Targach Pracy i Edukacji;
- Warsztaty dla studentów w zakresie informacji i poradnictwa zawodowego oraz promowania kształcenia zawodowego;
- Organizacja praktyk i staży dla studentów.

Rezultaty: popularyzacja oferty edukacyjnej Uczelni, wzrost świadomości znaczenia kierunków matematyczno – przyrodniczo – technicznych w kontekście planowania kariery zawodowej młodzieży.

Podmiot zgłaszający zadanie: Wszechnica Świętokrzyska w Kielcach.

Przedsięwzięcia:

- Promocja specjalistycznych kierunków kształcenia: m.in. „Edukacja i rehabilitacja osób z niepełnosprawnością intelektualną”, „Edukacja wczesnoszkolna i przedszkolna”, „Terapia pedagogiczna”, „Reedukacja posturalna”, „Wychowanie fizyczne z edukacją zdrowotną”, **po raz pierwszy – „Wczesne nauczanie języka angielskiego”** (w związku ze zmianą przepisów określający wymogi wobec nauczycieli przedszkoli i klas I-III).

Rezultaty: Objęcie działaniami edukacyjnymi w zakresie kierunków zbieżnych z potrzebami rynku pracy łącznie 900 studentów. Podjęcie studiów na nowym kierunku **„Wczesne nauczanie języka angielskiego”** przez 50 studentów.

4. Realizacja projektu ponadnarodowego „PWP. Mój nowy zawód w zielonej gospodarce”.

Celem przedsięwzięcia jest wzmocnienie oferty edukacyjnej i podniesienie oferty kształcenia z zakresu tematycznego Odnawialnych Źródeł Energii w 5 szkołach zawodowych województwa poprzez przeszkolenie 10 nauczycieli i 180 uczniów.

Podmiot zgłaszający zadanie: Świętokrzyskie Centrum Innowacji i Transferu Technologii.

Przedsięwzięcia i rezultaty:

- Warsztaty krajowe i zagraniczne dla uczniów i nauczycieli oraz staże krajowe dla uczniów;
- Seminaria dobrych praktyk dla 120 uczestników;
- Szkolny Ośrodek Kariery i warsztaty przedsiębiorczości dla 180 uczniów;
- Dodatkowy kurs języka niemieckiego dla 180 uczniów;
- Cykl 30 spotkań w powiatach zachęcających młodzież do nowych kierunków kształcenia;
- Wyjazd studyjny dla 66 osób prezentujący dobre praktyki OZE.

5. Wysokie standardy kształcenia i rozwój zawodowy kadr oświaty w regionie.

Podmiot zgłaszający zadanie: Kuratorium Oświaty w Kielcach.

Przedsięwzięcia:

- Badanie potrzeb nauczycieli w zakresie doskonalenia zawodowego.
- Organizacja szkoleń dla nauczycieli w ramach wojewódzkich zadań edukacyjnych.
- Organizacja porad szkoleniowych i konferencji dla dyrektorów i nauczycieli szkół zawodowych z udziałem przedstawicieli Ministerstwa Edukacji Narodowej, Krajowego Ośrodka Wspierania Edukacji Zawodowej i Ustawicznej, Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej, pracodawców:
 - podnoszenia efektywności kształcenia we współpracy z Politechniką Świętokrzyską dla przedstawicieli organów prowadzących i dyrektorów szkół,
 - Forum Młodzieży – Odpowiedzialność – Kompetencje - Przyszłość podczas Targów Edukacyjnych na temat roli i znaczenia

przedsiębiorczości jako procesu służącego aktywizacji młodzieży do podejmowania decyzji edukacyjno – zawodowych i planowania własnej kariery zawodowej,

- narada w Zespole Szkół nr 2 w Jędrzejowie połączona z debatą młodzieżową nt. szkolnictwa zawodowego i doradztwa zawodowego,
- Ogólnopolska konferencja dla Centrów Kształcenia Ustawicznego i Centrów Kształcenia Praktycznego.
- Koordynacja działań szkół i placówek w ramach ogłoszonego przez MEN „Roku Szkolnictwa Zawodowego”: koordynowanie zadań związanych z konkursami z zakresu szkolnictwa zawodowego ogłoszonymi przez MEN, udział wizytatorów w różnych formach doskonalenia zawodowego z zakresu szkolnictwa zawodowego.
- Koordynacja działań szkół i placówek w ramach Ogólnopolskiego Tygodnia Kariery.
- Współorganizowanie z Urzędem Marszałkowskim oraz Świętokrzyskim Centrum Doskonalenia Nauczycieli w Kielcach Świętokrzyskiego Turnieju Innowacji i Kreatywności.
- Współpraca z uczelniami, pracodawcami (Polskie Składy Budowlane), instytucjami rynku pracy, WUP, jednostkami samorządu terytorialnego, MEN oraz KOWEZiU
- Pozyskiwanie i gromadzenie danych nt. uruchamiania nowych zawodów w szkołach/placówkach, spójności oferty edukacyjnej w stosunku do zapotrzebowania rynku pracy.

Rezultaty:

- Objęcie programem badania potrzeb zawodowych co najmniej 200 nauczycieli;
- Objęcie programem szkoleń co najmniej 200 nauczycieli z terenu województwa;

- Udział w spotkaniach dotyczących organizacji procesu edukacyjnego co najmniej 300 dyrektorów i nauczycieli;
- Udział co najmniej 150 osób w Świętokrzyskim Turnieju Innowacji i Kreatywności.

6. Koordynowanie kierunków kształcenia młodzieży OHP z potrzebami rynku pracy.

Podmiot zgłaszający zadanie: Świętokrzyska Komenda Wojewódzka Ochotniczych Hufców Pracy.

Przedsięwzięcia:

- Realizacja programu Erasmus + „Praktyki zawodowe w krajach Unii Europejskiej”
- Umożliwienie młodzieży uzupełniania wykształcenia i przygotowania zawodowego. Monitorowanie wyników edukacyjnych.
- Zapewnienie właściwych warunków i form kształcenia młodzieży OHP.
- Współpraca z organami administracji i samorządu w zakresie kształcenia młodzieży.

Rezultaty:

- Zastosowanie działań koordynujących kierunki kształcenia z potrzebami rynku pracy wobec 960 uczniów OHP;
- Objęcie programem Erasmus + poprzez skierowanie na praktyki zawodowe 72 uczniów OHP.

7. Realizacja działań wdrażających programy rozwojowe oraz upowszechniających kształcenie zawodowe na poziomie regionalnym w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki.

Podmiot zgłaszający zadanie: Świętokrzyskie Biuro Rozwoju Regionalnego.

Przedsięwzięcia:

- Współpraca szkół i placówek prowadzących kształcenie zawodowe z pracodawcami w zakresie:
 - organizacji staży i/lub praktyk dla uczniów szkół zawodowych obejmujących praktyczną naukę zawodu oraz pokrycie kosztów opiekuna stażu,
 - przygotowania zawodowego młodocianego pracownika, obejmującego naukę zawodu lub przyuczenie do wykonywania określonej pracy.
- **Programy rozwojowe szkół i placówek prowadzących kształcenie zawodowe ukierunkowane na zmniejszanie dysproporcji w osiągnięciach uczniów w trakcie procesu kształcenia** oraz podnoszenie jakości procesu kształcenia w szczególności obejmujące:
 - dodatkowe zajęcia dydaktyczno - wyrównawcze oraz specjalistyczne służące wyrównywaniu dysproporcji edukacyjnych w trakcie procesu kształcenia,
 - doradztwo i opiekę pedagogiczno – psychologiczną dla uczniów wykazujących problemy w nauce lub z innych przyczyn zagrożonych przedwczesnym wypadnięciem z systemu szkolnictwa (np. wsparcie dla uczniów z obszarów wiejskich, wsparcie dla uczniów niepełnosprawnych, przeciwdziałanie uzależnieniom, programy prewencyjne,
 - przeciwdziałanie patologiom społecznym,
 - dodatkowe zajęcia (pozalekcyjne i pozaszkolne) dla uczniów ukierunkowane na rozwój kompetencji kluczowych, ze szczególnym uwzględnieniem ICT, języków obcych, przedsiębiorczości, nauk przyrodniczo – matematycznych.
 - efektywne programy doradztwa edukacyjno – zawodowego,

- modernizację oferty kształcenia zawodowego i dostosowanie jej do potrzeb lokalnego i regionalnego rynku pracy (wprowadzanie nowych kierunków kształcenia, modyfikacja programów nauczania na kierunkach istniejących),
- współpracę szkół i/lub placówek prowadzących kształcenie zawodowe z pracodawcami i instytucjami rynku pracy służącą podnoszeniu kwalifikacji zawodowych uczniów jako przyszłych absolwentów i wzmacnianie ich zdolności do zatrudnienia (w tym w zakresie praktycznych form nauczania – staże i praktyki zawodowe) oraz pokrycie kosztów opiekuna stażu,
- wyposażenie szkół i placówek prowadzących kształcenie zawodowe w nowoczesne materiały dydaktyczne (w tym podręczniki szkolne) zapewniające wysoką jakość kształcenia,
- wdrożenie nowych, innowacyjnych form nauczania i oceniania cechujących się wyższą skutecznością niż formy tradycyjne, wdrażanie programów i narzędzi efektywnego zarządzania placówką oświatową przyczyniających się do poprawy jakości nauczania.

Rezultaty:

- Wdrożenie programów rozwojowych w co najmniej 140 szkołach i placówkach kształcenia zawodowego (wskaźnik docelowy dla Działania POKL);
- Podjęcie współpracy z przedsiębiorstwami w zakresie wdrażania programów rozwojowych przez co najmniej 89 szkół i placówek kształcenia zawodowego (wskaźnik docelowy dla Działania POKL);
- Objęcie stażami i praktykami zawodowymi co najmniej 4.000 uczniów (wskaźnik docelowy dla Działania POKL).

8. Wsparcie dla innowacji i specjalizacji w praktycznym kształceniu ustawicznym przez Zakład Doskonalenia Zawodowego.

Podmiot zgłaszający zadanie: Zakład Doskonalenia Zawodowego w Kielcach.

Przedsięwzięcia:

- Rozwój kompetencji kluczowych z zakresu matematyczno – technicznego w ramach projektu **„Innowacje twoją szansą”** – rozwój kompetencji kluczowych poprzez realizację kursów innowacyjnych, udział uczniów w stażach u pracodawców;
- **Realizacja projektu edukacyjnego „Specjaliści w zawodzie”** – rozwój kompetencji matematycznych, przygotowanie uczniów do egzaminów zawodowych w Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej, udział uczniów w kursach zawodowych;
- Realizacja projektu **„Nasze doświadczenia przekuwamy w nasze kompetencje”** – nabycie przez uczniów wysokich kwalifikacji w zawodach gastronomicznych we współpracy z partnerem włoskim. Wypracowanie kierunków modernizacji kształcenia w tych zawodach, staże uczniów we Włoszech.

Rezultaty:

- Podniesienie poziomu kompetencji kluczowych u minimum 190 uczniów szkół prowadzonych przez Zakład Doskonalenia Zawodowego w regionie;
- Wzrost kompetencji w dziedzinie nauczania przedmiotów branży gastronomicznej w odniesieniu do 53 nauczycieli zawodu i uczniów ZDZ.

Rozdział IV.

Monitorowanie i koordynowanie realizacji zadań

1. Wojewódzki Urząd Pracy, realizując zadania samorządu województwa, określone w *Ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy* pełni rolę **koordynatora procesu realizacji Świętokrzyskiego Planu Działań na Rzecz Zatrudnienia na 2015 rok**. W zakresie opracowania treści dokumentu, doboru kierunków realizowanych przedsięwzięć oraz ich wdrażania na lokalnych rynkach pracy, Wojewódzki Urząd Pracy współpracuje z powiatami, których działalność ma wpływ na kształtowanie profilu regionalnej polityki zatrudnienia.
2. Wojewódzki Urząd Pracy przyjmuje od wszystkich partnerów, zaangażowanych we wdrażanie *Świętokrzyskiego Planu Działań na Rzecz Zatrudnienia na 2015 rok*, informacje końcowe na temat stanu zaawansowania działań, zgodnie z podziałem kompetencji w zakresie realizacji i sprawozdawczości poszczególnych priorytetów zawierające niżej wymienione dane:
 - zwięzłą charakterystykę realizowanych działań,
 - stopień zbieżności działań z priorytetami określonymi w *Planie...*,
 - osiągnięte efekty i wskaźniki rezultatów realizacji poszczególnych programów.
3. Informacje na temat realizacji zadań w *ramach Świętokrzyskiego Planu Działań na Rzecz Zatrudnienia* podlegają weryfikacji i analizie przez właściwe merytorycznie komórki organizacyjne Wojewódzkiego Urzędu Pracy. Wnioski wynikające z analizy będą wykorzystywane w procesie opracowywania kolejnych dokumentów związanych z realizacją polityki rynku pracy oraz do aktualizacji *Świętokrzyskiego Planu...* na kolejne okresy programowania.
4. Sprawozdanie końcowe z realizacji *Świętokrzyskiego Planu Działań na Rzecz Zatrudnienia na 2015 rok* przedłożone zostanie Zarządowi Województwa do zatwierdzenia.